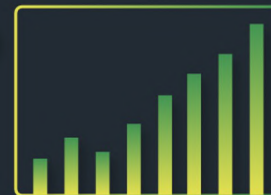
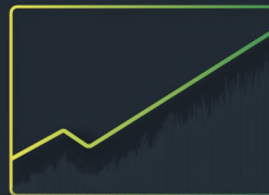
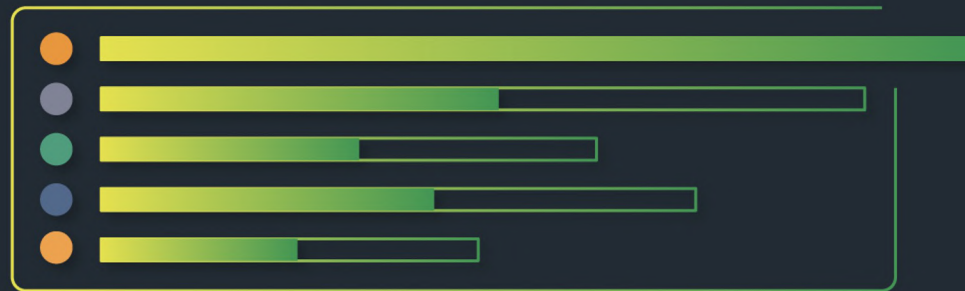

CoinGecko

2022 Annual Crypto Industry Report

FULL REPORT

Market Data. Analysis. Crowdsourced Insights.

Kurucuların Notu	2
Market Manzarası	3
- 2022 Spot Piyasaya Genel Bakış	
- 2022 Kripto Hakimiyeti	
- 2022 Kripto Para Birimi Fiyat Getirileri	
- 2022 Top 15 Stablecoin Genel Bakış	
- 2022'de Kripto Para Piyasasının Toplam Değeri & Bitcoin vs. S&P 500	
- 2022 Önemli Olaylar Zaman Çizelgesi	
- 2022 Kritik Hatalar ve Güvenlik Açığı İstisमारları	
- FTX Çöküşü	
Bitcoin Analizi	13
- 2022 Bitcoin Fiyatı vs. İşlem Hacmi	
- 2022 Bitcoin Madencilik Hash Ortanı	
- 2022 Bitcoin vs. Başlıca Varlık Sınıfları Fiyat Getirileri	
Ethereum Analizi	17
- 2022 Ethereum Fiyatı vs. İşlem Hacmi	
- 2022 Ethereum Consensus Layer Staking	
- 2022 Ethereum Yakım Oranı	
- Maksimal Çıkarılabilir Değer (MEV)	
- The Merge'ün Ardından Ethereum'un Yol Haritası	

DeFi Analizi	23
- 2022 DeFi Genel Bakış	
- 2022 DeFi vs TradFi Getirileri	
- 2022 DeFi Çoklu Zincir Pazar Payı	
- 2022 DeFi Ekosistemi Genel Bakış	
- 2022 Zincirler Arası Köprü Likiditesi	
- 2022'de DeFi İçin Öne Çıkanlar	
Non-Fungible Tokens (NFTler)	31
- 2022 İlk 8 Zincirde NFT İşlem Hacmi	
- 2022 NFT Platformları İşlem Hacimleri	
- 2022 NFT Telif Hakları	
- 2022 Dikkata Değer NFT Koleksiyonları	
- 2022 GameFi İçin Öne Çıkanlar	
Borsalar	38
- 2022 Top 10 Kripto Para Borsası	
- 2022 Kripto Spot Ticaret Hacmi - Hisse Senetleri Ticaret Hacmi	
- 2022 Top 10 Merkezi Borsa (CEX)	
- 2022 Top 10 Merkeziyetsiz Borsa (DEX)	
- 2022 Vadeli İşlem Borsaları –Sürekli Swap Hacmi	
- 2022 Türev Borsaları – Bitcoin Sürekli Swaplar Açık Faiz	
- 2022 GBTC ve \$BITO Performansı	

Kurucuların Notu

2. çeyreğin başlarında 2022'nin korkunç bir yıl olarak şekilleneceğini söylemiştik, ancak FTX ve Alameda Research'ün çöküşüyle birlikte yıl sonundan önce ölümcül bir darbe geleceğini tahmin edemedik. Bu fiyasko milyonlarca kişiyi etkiledi ve sektörde hala bu fiyaskonun artçı sarsıntıları gerçekleşiyor. Tıpkı Nisan ayındaki Terra / LUNA çöküşü gibi FTX fiyaskosunun etkileri de zamanla ortaya çıkabilir.

Bu çöküşle birlikte kripto para piyasası son bir kez daha düşüşe geçti. Bitcoin 16 bin dolar bandına, Ether ise 1.200 dolar aralığına geriledi. Kripto para piyasasının toplam değeri yıllık bazda %64'lük düşüş yaşadı ve yılı 830 milyar dolar seviyesinde kapattı. FTX ile olan yakın ilişkisi nedeniyle Solana da büyük zarar gördü ve %80 değer kaybetti. Solana ağındaki Toplam Kilitli Değer (TVL) 200 milyon dolara geriledi.

Kripto para fiyatlarındaki düşüşü, borsaların spot işlem hacimlerindeki düşüş takip etti. 2022 yılının sonunda 24 saatlik işlem hacmi 25 milyar dolara gerileyerek 2019 yılından bu yana görülmemiş seviyeleri kaydetti. NFT piyasası da benzer şekilde zarar gördü. NFT piyasasının işlem hacmi 2022 yılının başında 6 milyar dolarken yıl sonunda 400 milyon dolara geriledi. DeFi'de Toplam Kilitli Değer'de (TVL) de benzer bir düşüş yaşandı. Yıl başında 170 milyar dolar olan TVL, yıl sonunda 39 milyar dolara geriledi.

Nihayetinde 2022 yılı, 2 yıllık boğa koşusunun ardından temizlendiğimiz bir yıl oldu. Makroekonomik koşulların ağırlaştığı süreçte elbette sektör de sürdürülebilir olmayan bir balon yaratmaktan eşit derecede suçlu. "Turistler gitti" ifadesini yıl sonunda sıklıkla duyduk. Umarız dolandırıcıların ve kötü niyetli aktörlerin büyük bir çoğunluğu da gitmiştir.

Ayrıca bu yıl bazı projelerin ayı sezonu testine dayandığına, sürdürülebilir olmayan projelerin ise iskambil kartlarından yapılmış evler gibi yıkıldığına şahit olduk. Ayı sezonu, kripto para projelerinin zayıflıklarını acımasız ve verimli bir şekilde ortaya çıkardı. Kusurlu mekaniğe sahip projeler hızla çöktü, geriye kalan işi ise hacker'lar ve saldırılar halletti.

Kaba görünme riskini alarak, sektör için önemli birkaç noktaya dikkat çekmenin önemli olduğunu düşünüyoruz. Piyasadaki ayı sezonuna rağmen, aktif zincir üstü adreslerin sayısındaki artışın da gösterdiği gibi, benimsenme sürekli artıyor. Ethereum, Merge ile Proof-of-Stake'e geçmek için çok yıllık bir süreci tamamladı. Aave, Frax ve Synthetix gibi Bluechip DeFi projeleri önemli yükseltmeler gerçekleştirdi. Bu süreçte NFT'ler de basit profil resimleri (PPF) olmaktan çıkıp daha fazla fayda sağlama yolunda evrimleşmeye devam etti.

Şu anda dünya zor bir süreçte. Kripto paraların, 2022 yılındaki zor günlerin ardından merkezini yeniden keşfetmesi gerekiyor. Sektörde güvenilirlik ve güven ortamının yeniden inşa edilmesi önemli. 2022 muhtemelen unutulmaz bir yıl olacak. Ancak aynı zamanda sektör için de bir dönüm noktası olmalı. Her ne kadar 2023 tam bir toparlanma için erken olsa da merkezsiz bir geleceğe doğru ilerlediğimize inanıyor. Birlikte direneceğiz ve inşa edeceğiz.

Bobby Ong
COO

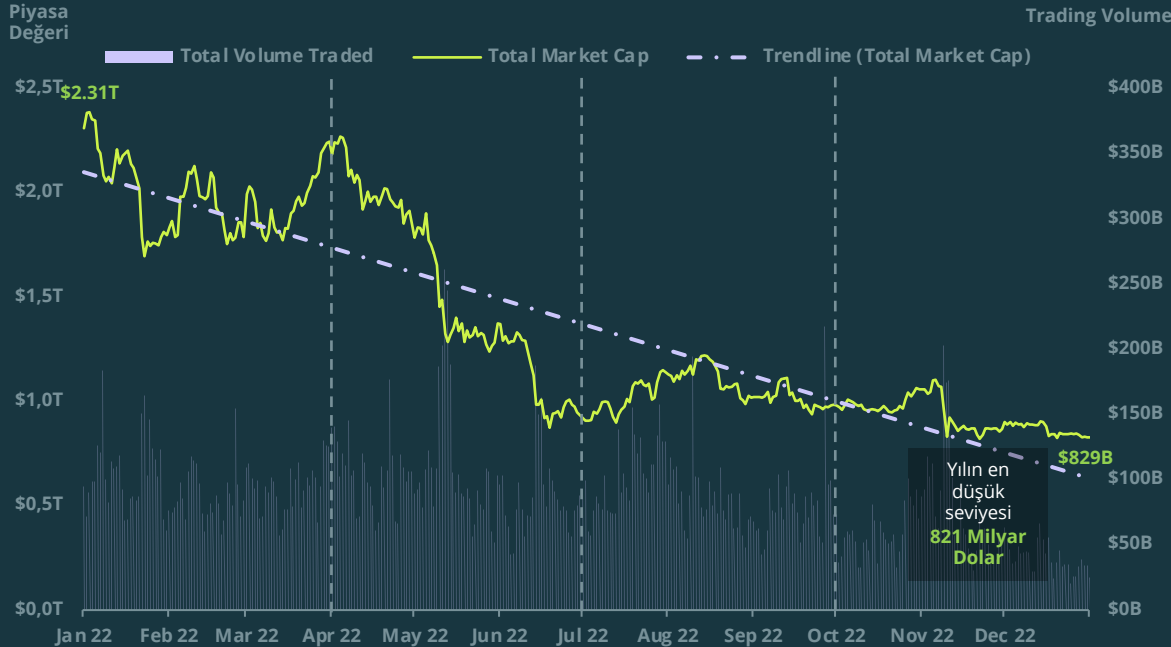
TM Lee
CEO

MARKET MANZARASI

2022 Spot Piyasaya Genel Bakış

Acımasız bir ikinci çeyreğin ardından kripto para piyasası yatay seyirde, piyasa değeri 1 trilyon doların altında

Toplam Piyasa Değeri & Spot İşlem Hacmi (Ocak - Aralık 2022)

-%64.1

2022 Yılında Toplam Piyasa Değerindeki Değişim

Zorlu makroekonomik koşulların ve kripto para piyasasındaki bir dizi iflas ve çöküşün ortasında, **toplam piyasa değeri** 2022 yılını 829 milyar dolarda kapattı ki bu da yılın başına kıyasla **%64** daha düşük.

Yılın ikinci çeyreği en acımasız dönemdi bu süreçte devasa düşüşler yaşandı, piyasa Kasım ayındaki FTX fiyaskosu kaynaklı en son düşüşe kadar **yıl ortasında bir aşağı bir yukarı giderek hırpalandı.**

Q4 ort. işlem hacmi 59 milyar dolardı, önceki çeyreğe kıyasla **%32.8'lik düşüş anlamına geliyor.** Ortalama, **işlem hacmi yıl boyu düştü ve 86 milyar dolar seviyesindeydi.**

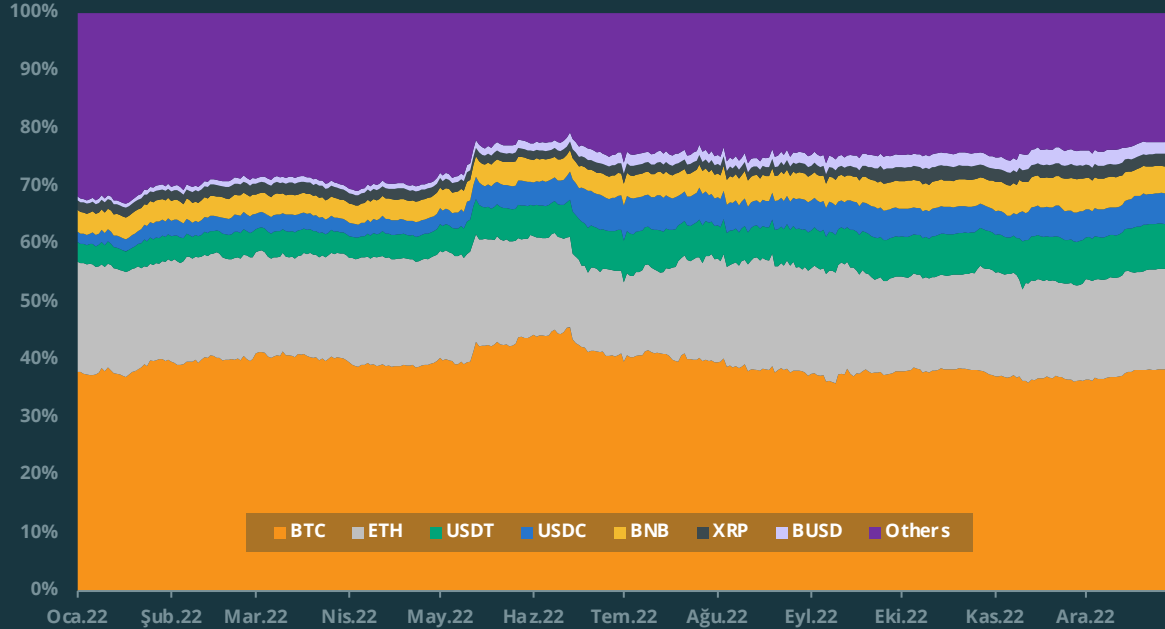
İlk 10'a giren **MATIC** ve bir önceki çeyreğe kıyasla 21. sıradan 11. sıraya yükselen **OKB** dikkat çekiyor.

2022'nin başında ilk 10'da yer alan SOL ve LUNC ise **%90'dan fazla değer kaybetti** ve sırasıyla 5'ten 19'a, ve 9'dan 42'ye geriledi.

2022 Kripto Hakimiyeti

Yatırımcıların ayı sezonunda güvenli liman arayışları sonucunda USDT, USDC ve BUSD gibi stabilcoin'ler piyasa hakimiyetlerini artırdı

Kripto Paraların Piyasa Hakimiyeti (Ocak - Aralık 2022)

 38.6%
▲ 0.5%

 17.4%
▼ 1.6%

 8.0%
▲ 4.6%

 5.4%
▲ 3.5%

 4.8%
▲ 1.1%

 2.1%
▲ 0.4%

 2.0%
▲ 1.4%

 21.9%
▼ 9.9%

Bitcoin'in piyasa hakimiyeti 2022 yılında nispeten sabit kaldı. Önceki piyasa döngülerinde Bitcoin ayı sezonlarında piyasa hakimiyetini artırıyordu.

En büyük 7 kripto para arasında sadece **Ether'in piyasa hakimiyetinde (-%1.6) küçük çaplı düşüş yaşandı.** Bu süreçte USDT ve USDC'nin piyasa hakimiyetinde büyük bir artış yaşadı.

Mor renk ile temsil edilen 'diğerleri'nin piyasa hakimiyetinde (-%10) düşüş yaşandı. Nedeni yatırımcıların güvenli liman olarak gördükleri bluechip veya stabilcoin'lere akın etmesi.

2022 Yılında Kripto Paraların Fiyat Getirileri

Kripto para yatırımcıları için acılarla dolu bir yıldır

	FY 2022	Q4 2022	Q3 2022
Top 5 Cryptocurrencies			
BTC	-64%	-15%	-1%
ETH	-68%	-10%	26%
BNB	-52%	-13%	31%
XRP	-59%	-29%	46%
ADA	-81%	-43%	-4%
Top 5 DeFi Tokens			
UNI	-70%	-20%	31%
LINK	-72%	-27%	23%
LDO	-69%	-40%	254%
AAVE	-80%	-30%	32%
CAKE	-73%	-33%	58%
Top 5 Exchange Tokens			
BNB	-52%	-13%	31%
OKB	-10%	62%	33%
LEO	-4%	-14%	-27%
CRO	-90%	-49%	-3%
HT	-45%	17%	-7%
Top 5 Play-To-Earn Tokens			
AXS	-94%	-52%	-13%
SAND	-93%	-55%	-25%
MANA	-91%	-57%	-20%
IMX	-92%	-49%	-24%
GMT	69%	-64%	-23%

En büyük 5 kripto para arasında **son çeyrekte (-%43) ve yılın tamamında (-%81) en kötü performansı sergileyen ADA oldu.** Genel olarak en iyi performansı **-%52 ile BNB kaydetti**, onu XRP (-%59) ve BTC (-%64) takip etti.

Önde gelen **DeFi** protokolleri geliştirmelere ve çalkalanmalara devam etti, **token'ları ise son çeyrekte çift haneli değer kayıpları yaşadı.** DeFi protokolleri 2022 yılı boyunca **%70 ila %80 arasında değer kaybı yaşadı.**

MKR (-%78), GRT (-%92), and RUNE (-%81) gibi önceki ilk 5'te yer alan DeFi token'ları da 2022 yılında büyük kayıplar yaşadı.

Borsa token'larında işler tamamen karışık. **OKB (-10%) ve LEO (-%4) 2022 yılının en dirençli borsa token'ları oldu.** Öte yandan FTX'in token'ı **FTT gibi bazı borsa token'ları ise** malum nedenlerden ötürü sıralamadan çıktı. Crypto.com'un token'ı **CRO (-%90) düşüş yaşayarak ilk 5 arasında en kötü performansı sergiledi.** Bu durumun nedenleri arasında merkezi borsaların ödeme gücüne yönelik endişeler yer alıyor.

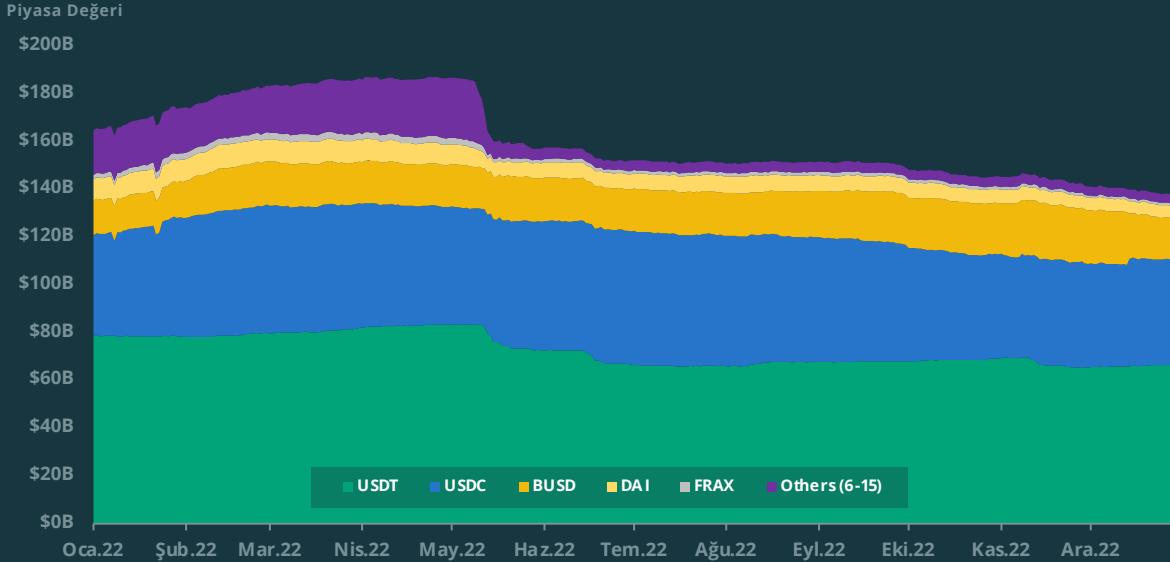
Oyna-kazan (P2E) sektörü de en kötü etkilenenler arasında yer alıyor. P2E projeleri genel olarak **-%90'dan fazla değer kaybı yaşadı.** **İstisnalardan biri GMT, öyle ki piyasa sürülmesini takip eden iki ayda %2,700 değer kazandı.** Ancak sonrasında yaşanan düşüşlerle birlikte GMT yılı **%69'luk kazançla kapattı.**

2022'nin ilk üç çeyreğinde en büyük 5 oyna-kazan projesi arasında yer alan **GALA, %96 oranında değer kaybetti.**

2022 Yılında En Büyük 15 Stabilcoin'e Genel Bakış

Stabilcoin'ler, piyasa hakimiyetlerinin artmasına rağmen 27.3 milyar dolar değer kaybetti. Bu süreçte USDC ve BUSD'nin piyasa değeri arttı

En Büyük 15 Stabilcoin'in Piyasa Değeri Dağılımı (Ocak - Aralık 2022)

-%16.6

2022'de İlk 15 Stabilcoin'in Piyasa Değerindeki Değişim

Stabilcoin'ler de 2022 yılındaki düşüşten nasibini aldı, **piyasa değerleri toplamda -%17'lik düşüşle 27.3 milyar dolar azaldı.** En büyük düşüş, **UST'nin çöküşü** sırasında yaşandı. Stabilcoin'ler o zamandan beri çıkan depeg FUD'larıyla iyi mücadele etti.

En büyük stabilcoin **USDT'nin** piyasa değerinde **%16'lık veya 12 milyar dolarlık bir düşüş yaşandı. USDC ve BUSD'de ise 2'şer milyar dolarlık artış yaşandı.**

En büyük merkezless stablecoin'lerden **DAI (-%43) ve FRAX (-%44) birbirine benzer kayıplar yaşadı,** ancak DAI'nin yaşadığı 4 milyar dolarlık değer kaybı, FRAX'inkinden 5 kat daha büyük.

İlk 5'in dışında USDN, Kasım'daki düşüşten sonra ilk 15'in dışında kaldı, yerini MIMATIC aldı. Haziran'dan bu yana 700 Mr. dolar civarında seyreden piyasa değeriyle şu anda 8. sırada.

\$66.2B

-\$12.2B (-15.5%)

\$44.5B

+\$2.3B (+5.5%)

\$16.6B

+\$2.1B (+14.7%)

\$5.1B

-\$3.9B (-43.4%)

\$1.0B

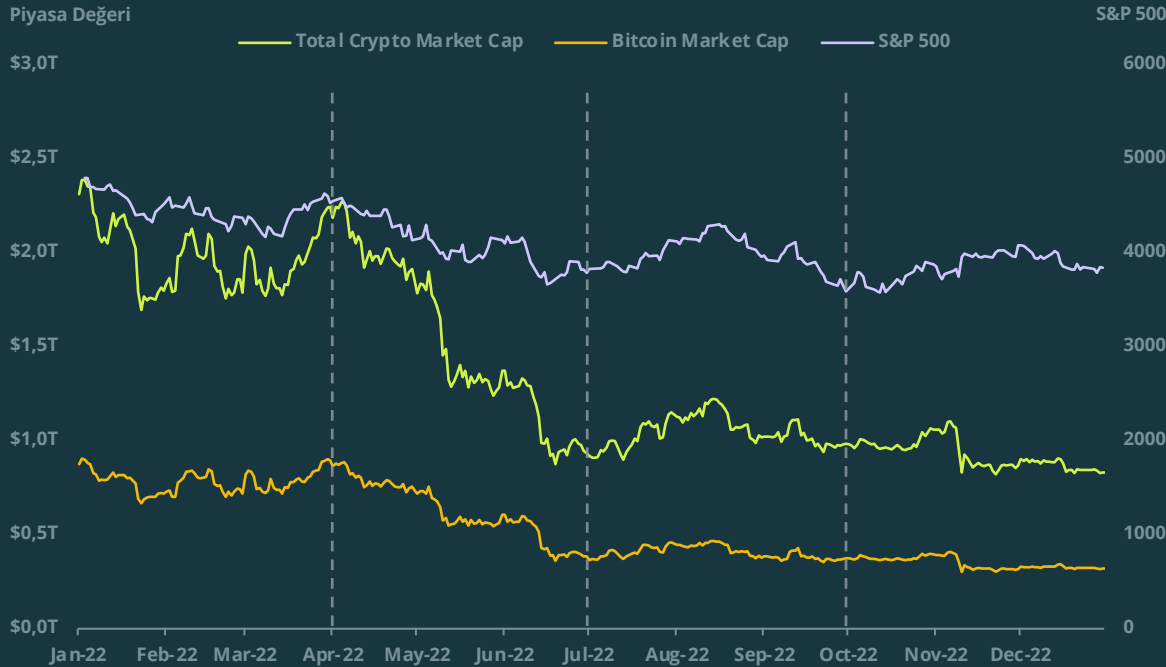
-\$0.8B (-43.9%)

2022'de Kripto Para Piyasasının Toplam Değeri & Bitcoin vs. S&P 500

FTX fiyaskosu sonucu, dördüncü çeyrekte kripto paralarla hisse senetleri arasındaki korelasyon bozuldu. Ancak kripto para yatırımcılarının istediği yönde değil

Kripto Para Piyasası Toplam Değeri & Bitcoin vs. S&P 500 (Ocak – Aralık 2022)

2022'de, **kripto piyasasının toplam değeri, şaşırtıcı bir şekilde Bitcoin'le, 0.99'luk korelasyon içerisinde hareket etti.**

Kripto ve TradeFi piyasaları arasındaki 3 aylık korelasyon da yılın çoğunluğunda yüksek kaldı ve ortalama **BTC-S&P 500 korelasyonu 2022'de 0.86 seviyesindeydi.**

Ancak, **4. çeyrekte korelasyon -0.64 ile güçlü bir şekilde negatife döndü.** S&P 500 4. çeyrekte biraz toparlanırken kripto piyasası FTX'in çöküşüyle keskin bir düşüş yaşadı ve nispeten yatay seyir izledi.

Kripto piyasa değeri, 3. çeyrekte S&P 500'den daha iyi performans gösterirken 4. çeyrekte **S&P 500 %4.4 toparlandı** ve **toplam kripto piyasa değeri FTX nedeniyle %16 düştü.**

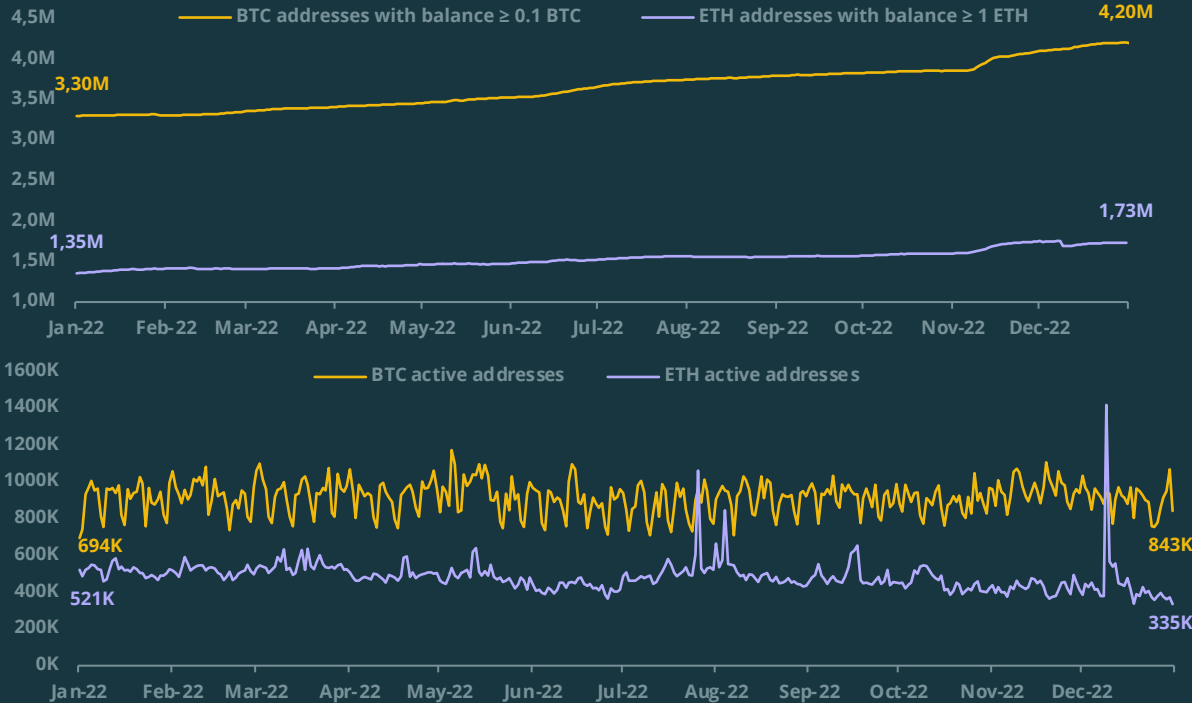
Genel olarak 2022 yılında, **iki varlık sınıfı da düşüştü.** Kripto paraların toplam piyasa değeri (-%64), S&P500'e (-%24) kıyasla **3 kat daha fazla düştü.**

Kripto %62'lik volatilité oranıyla S&P 500'e (%24) kıyasla **2.5 kat daha volatildi.**

2022'de Kripto Paraların Benimsenme Durumu

Piyasadaki düşüşe rağmen BTC ve ETH cüzdan adreslerinin sayısı sağlıklı bir şekilde artmaya devam etti. Aktif Bitcoin cüzdan adreslerinin sayısı büyük ölçüde sabit kaldı

BTC ve ETH Cüzdan Adreslerinin Sayısı (Ocak – Aralık 2022)

Piyasa her ne kadar ölümcül bir darbe olsa da 2022 yılında, içerisinde en az 0.1 BTC ve en az 1 ETH bulunan cüzdan adreslerinin sayısı yıl boyunca istikrarlı bir şekilde arttı. Bu ayı sezonuna rağmen artan benimsenmenin bir işareti.

Bitcoin ağındaki aktif adreslerin sayısı da nispeten sabit kaldı. Aktif cüzdan adreslerinin sayısı 800 bin ile 1 milyon arasında seyrediyor.

Ethereum'da ise **aktif adreslerin sayısı yıl boyunca düşüştü.** 2022 yılında aktif adreslerin sayısı yılın başında 500 bin seviyesindeyken yıl sonunda 400 bine geriledi.

Aktif adres sayısındaki ani artışlar, Ethereum'daki Merge yükseltmesi öncesi yaşanan büyük fiyat hareketlilikleriyle aynı zamana denk geliyor.

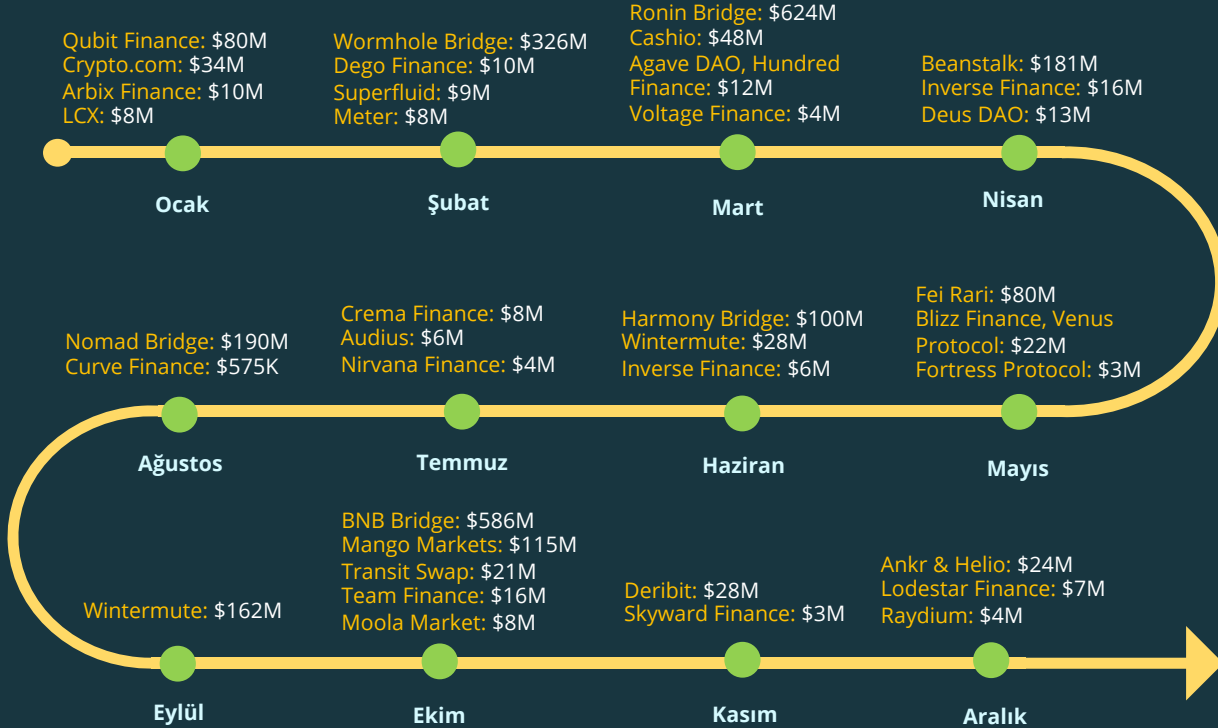
2022 Önemli Olaylar Zaman Çizelgesi

İniş ve çıkışların olduğu bir yıl (fakat çoğunlukla inişlerin olduğu)

2022 Kritik Hatalar ve Güvenlik Açığı İstisमारları

2022 yılında en az 180 güvenlik açığı nedeniyle 2,8 milyar dolar çalındı. 5 çapraz köprü hack'i, toplam çalınan fonların %65'ine denk geliyor

Şimdiye kadarki **en büyük istismar 2022'de gerçekleşti**. Mart ayında **Ronin Bridge hack'inde 624M dolar çalındı**.

Diğer büyük istisमारlar arasında BNB Bridge (\$585M), Wormhole Bridge (\$326M), Nomad Bridge (\$190M), Beanstalk (\$181M), Wintermute (\$162M), Mango Markets (\$115M), ve Harmony Bridge (\$100M) yer alıyor.

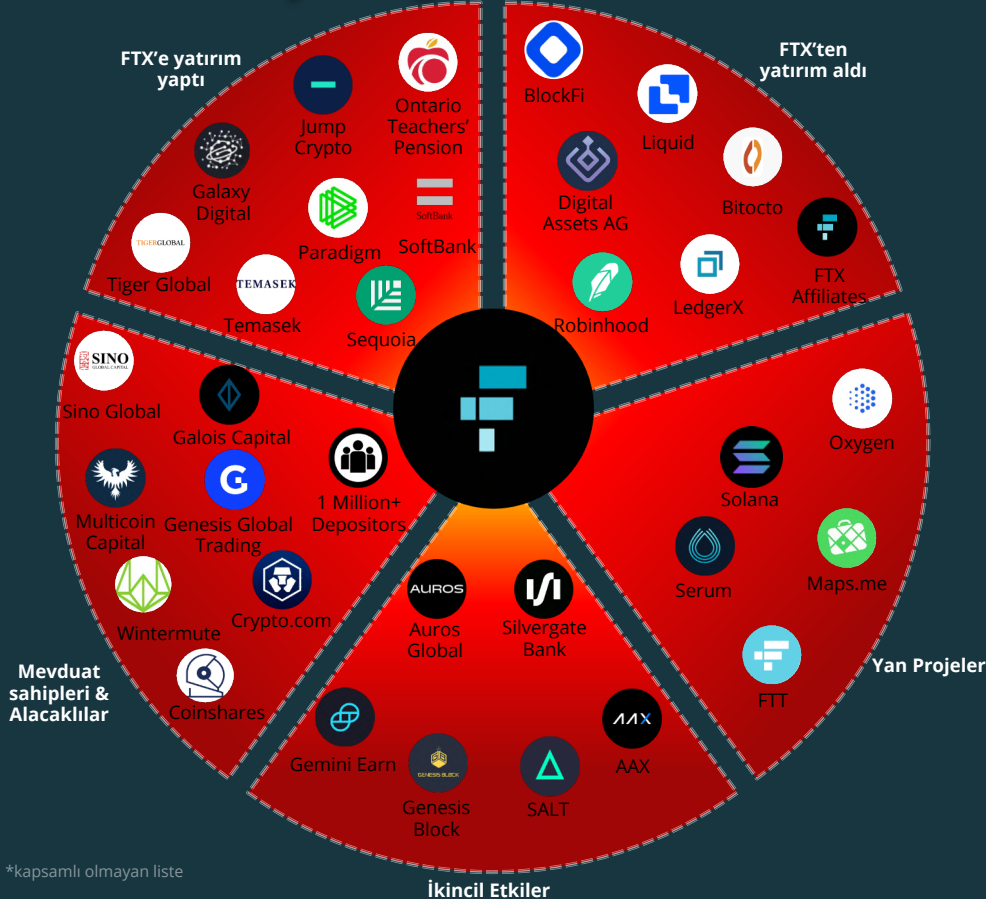
En büyük 5 saldırının 4'ü çapraz köprü protokollerine yönelik gerçekleştirildi.

Endişe yaratan bir diğer istismar ise **Solana Slope cüzdanında Ağustos ayında keşfedilen bir güvenlik açığı** nedeniyle gerçekleşti.

Secret Network de Kasım ayında ciddi bir güvenlik açığı ile karşı karşıya kaldı. Her ne kadar fonlar güvende kalsa da açık kapatılana kadar ağdaki işlemlerin gizliliği tehlikeye atıldı.

FTX Çöküşü

FTX'in çöküşü 1 milyondan fazla mevduat sahibini, alacaklıyı ve yatırımcıyı etkiledi. FTX'in yarattığı domino etkisi önümüzdeki aylarda devam edebilir.

1M+

FTX'in çöküşünden etkilenenlerin tahmini sayısı

CoinDesk'in bir makalesinde **Alameda'nın varlıklarının büyük bir kısmının FTT'den oluştuğu iddia edildi**. Kısa bir süre sonra CZ, Binance'in FTT token'larını satacağını açıkladı. Bu bir banka koşusuna yol açtı ve sonucunda FTX para çekme işlemlerini durdurdu ve Bölüm 11 iflas başvurusunda bulundu.

Alameda Research'ün Terra Luna çöküşünden sonra iflas ettiği ve FTX'teki kullanıcı fonlarının Alameda'yı desteklemek için kullanıldığı ortaya çıktı.

Olumsuz etkilenen şirketler:

- **BlockFi**: Kripto kredi platformunun **FTX borsasında 355 milyon dolarlık varlığı** bulunuyordu ve **Alameda'ya 671 milyon dolar kredi vermişti**.
- **Genesis Global Trading**: FTX'te **175 milyon dolarlık varlığı bulunuyordu**. Şu anda hizmetlerini durdurdu.
- **Silvergate Bank**: FTX'in çöküşünün ardından mevduat sahipleri **8 milyar dolarlık para çekme işlemi gerçekleştirdi**. Banka, süreçte çalışanlarının %40'ını çıkardı.

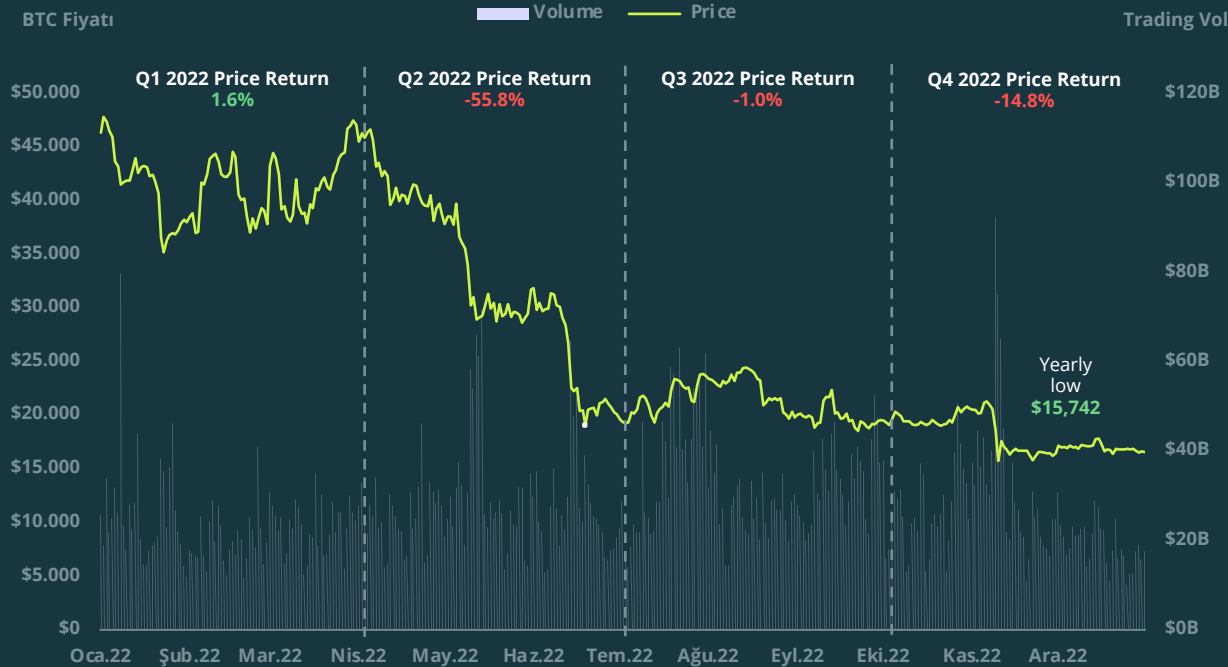
FTX fiyaskosu nedeniyle çok sayıda şirket halihazırda iflas etti. 2023 yılında çok daha fazla şirketin iflas edeceği öngörülüyor.

BITCOIN ANALIZI

2022 Bitcoin Fiyatı vs. İşlem Hacmi

BTC, yılı 46.319 dolardan başlattığından bu yana düşüş eğiliminde ve yılı 16.604 dolardan kırmızıyla kapattı

Bitcoin Fiyatı ve Spot İşlem Hacmi (Ocak - Aralık 2022)

-%64.2

2022 Yılında Bitcoin'in Fiyat Getirisi

BTC, 2022 yılında **-%64.2'lik düşüş yaşayarak**, yılı 16.604 dolarla kapattı.

Temmuz ayındaki yükseliş haricinde Haziran ayından bu yana **200 haftalık hareketli ortalamasının (WMA) altında kaldı**. 2018-2020 yıllarındaki ayı döngüsünde Bitcoin, bu ortalamanın üzerinde kalmıştı.

Bitcoin, 4. çeyrekte, **21,282** dolarla zirve yaptı. Ancak FTX çöküşüyle birlikte **15,742** dolarla yılın en düşük seviyesine geriledi..

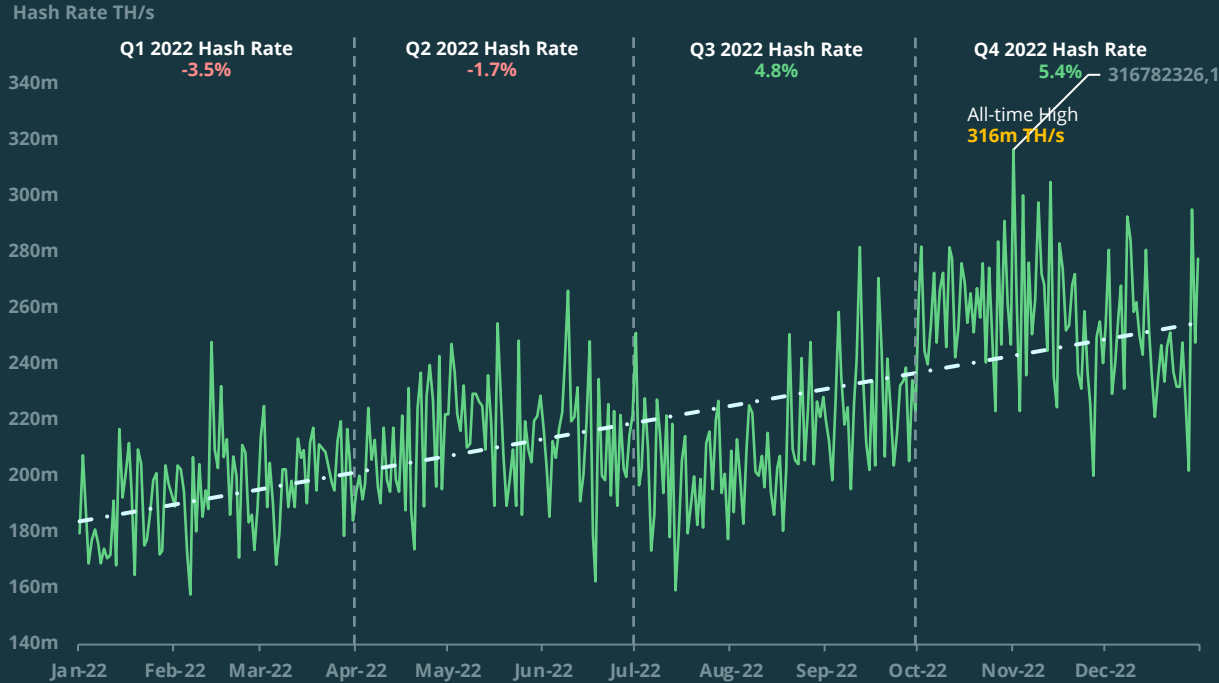
2022'deki kayda değer gelişmeler:

- Kanal sayısı ve kapasitesi açısından **Lightning Network benimsenmesinde artış yaşandı**. (2022 sonu itibarıyla >5,000 BTC ve ~\$85M)
- Lightning Network aracılığıyla varlık oluşturulmasına olanak sağlayan **Taro Alpha versiyonu** piyasaya sürüldü.

2022 Bitcoin Madencilik Hash Oranı

Bitcoin ağının hash oranı, ayı sezonuna rağmen yükselişeydi. Ancak Kasım ayında madencilerin sıkıntıya girmesiyle yaşanan düşüş, 2023'te yaşanacakların işareti olabilir

Bitcoin'in Toplam Hash Oranı (Ocak - Eylül 2022)

%54.5

2022 yılında Bitcoin hash oranındaki artış

Kripto para piyasasında 2022 yılında yaşanan düşüş trendine rağmen Bitcoin ağının hash oranı 2022'de **%54.5** arttı. Hatta 1 Kasım'da **316.8m TH/s** ile **ATH'ye** ulaştı.

2022 4. çeyreğinde Bitcoin ağının toplam hash oranı **yükselişe devam etti**. Aralık ayında tekrar yükselişe geçmeden önce Kasım ayında küçük çaplı bir düşüş yaşadı.

Hash oranı 4. çeyrekte **%5.4** arttı.

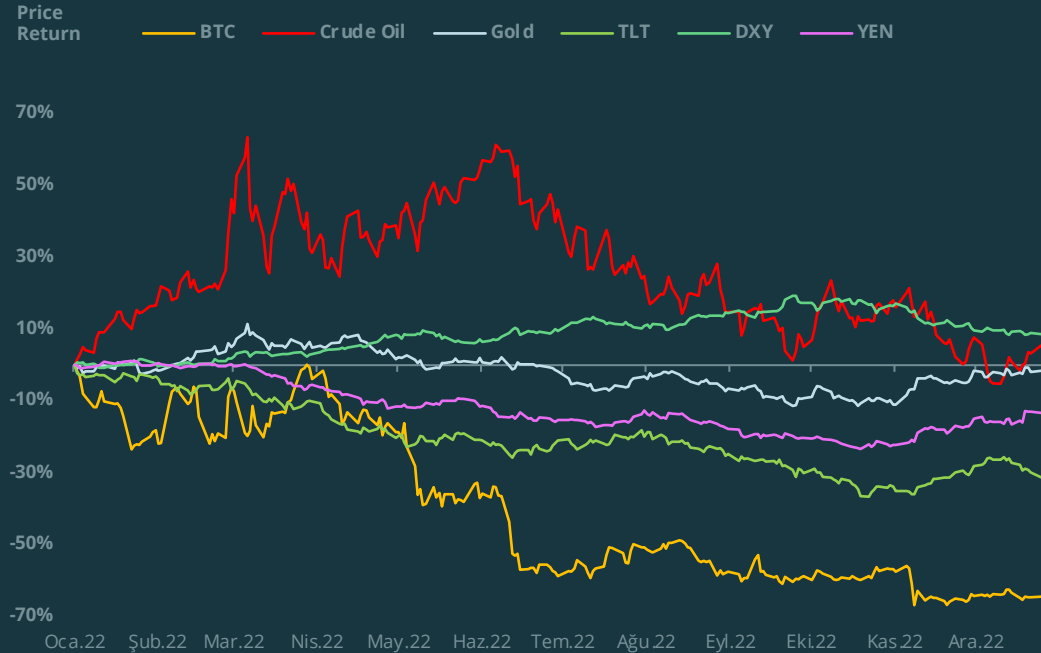
Yılın sonunda kripto para madencilerinin iflasın eşiğine geldiğini gördük. En büyük oyuncularından **Core Scientific iflasını açıkladı**, sonrasında kredi alarak iflastan kurtuldu. **Argo da aynı kaderi paylaşmaktan son anda kurtuldu.**

2022 Bitcoin vs. Önde Gelen Varlık Sınıflarının Fiyat Getirileri

Ham Petrol ve ABD Doları dışındaki diğer önde gelen varlıklar kötü performans gösterdi. BTC %64,2 ile en kötü performans gösteren varlık oldu

2022'de Bitcoin vs. Önde Gelen Varlıkların Performansı

	Q4 2022 Return	2022 Return
BTC	-13%	-64%
S&P 500	6%	-20%
NASDAQ	-2%	-34%
CRUDE OIL	3%	6%
GOLD	7%	-1%
TLT (Treasury Bonds)	4%	-32%
DXY (US Dollar Index)	-7%	8%
YEN	9%	-13%
GBP	6%	-11%
EUR	8%	-6%
CNY	2%	-9%
SGD	7%	0%

Bitcoin, 2022 yılında **%64.2 düşüşle en kötü performans gösteren varlık oldu**. Ancak diğer önde gelen varlıklar da yılı düşüşle kapattı.

ABD Doları Endeksi (DXY) tüm varlıklar arasında en iyi performansını gösterdi. Fed'in yıl boyunca faiz oranlarını artırmasına rağmen DXY, son çeyrekte kazançlarının çoğunu kaybetti.

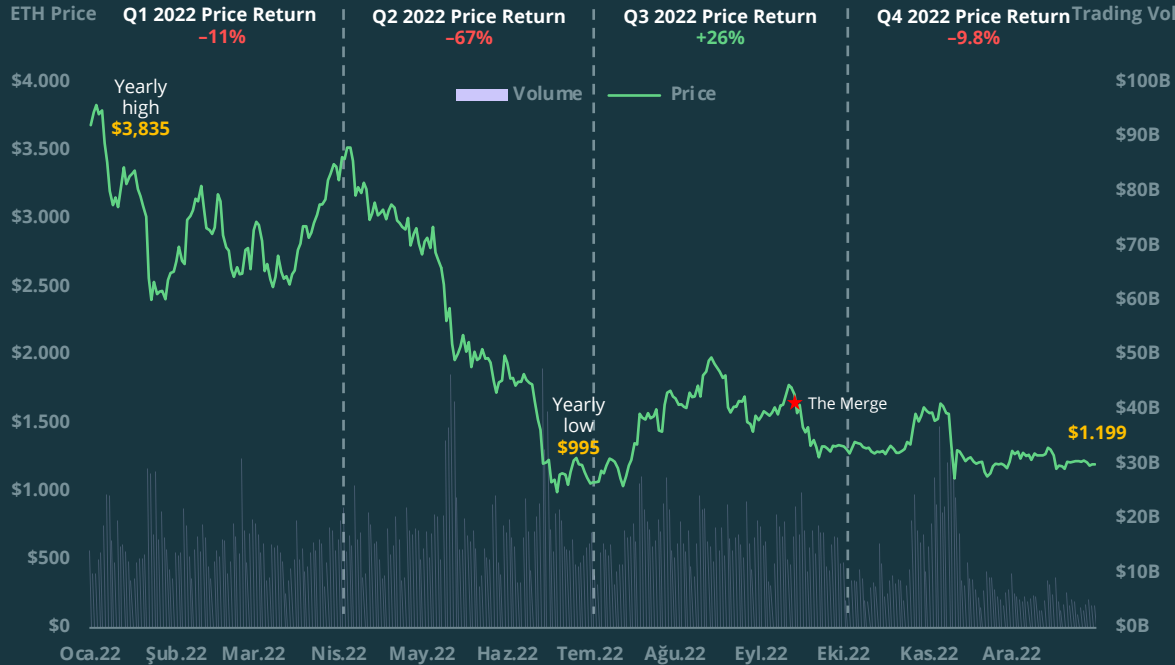
Ham Petrol; Rusya-Ukrayna savaşı kaynaklı arz sıkıntısı ve Covid-19 kısıtlamalarının kaldırılması sonucu artan talep nedeniyle kayda değer kazançlar elde etti. Ancak son çeyrekte kazançlarının çoğunu silerek yılı, **%6'lık yükselişle** kapattı.

ETHEREUM ANALIZI

2022 Ethereum Fiyatı vs. İşlem Hacmi

3. çeyrekteki Merge öncesi yaşanan yükselişe rağmen Ethereum, 2022 yılının başındaki seviyelere geri dönemedi ve yılı 1.200 dolar seviyesinde kapattı

Ethereum Fiyatı ve Spot İşlem Hacimleri (Ocak - Aralık 2022)

-%67.5

2022 Yılında ETH Fiyat Getirisi

ETH 2022 yılını **-%67.5'lik düşüşle 1,199 dolardan** kapattı.

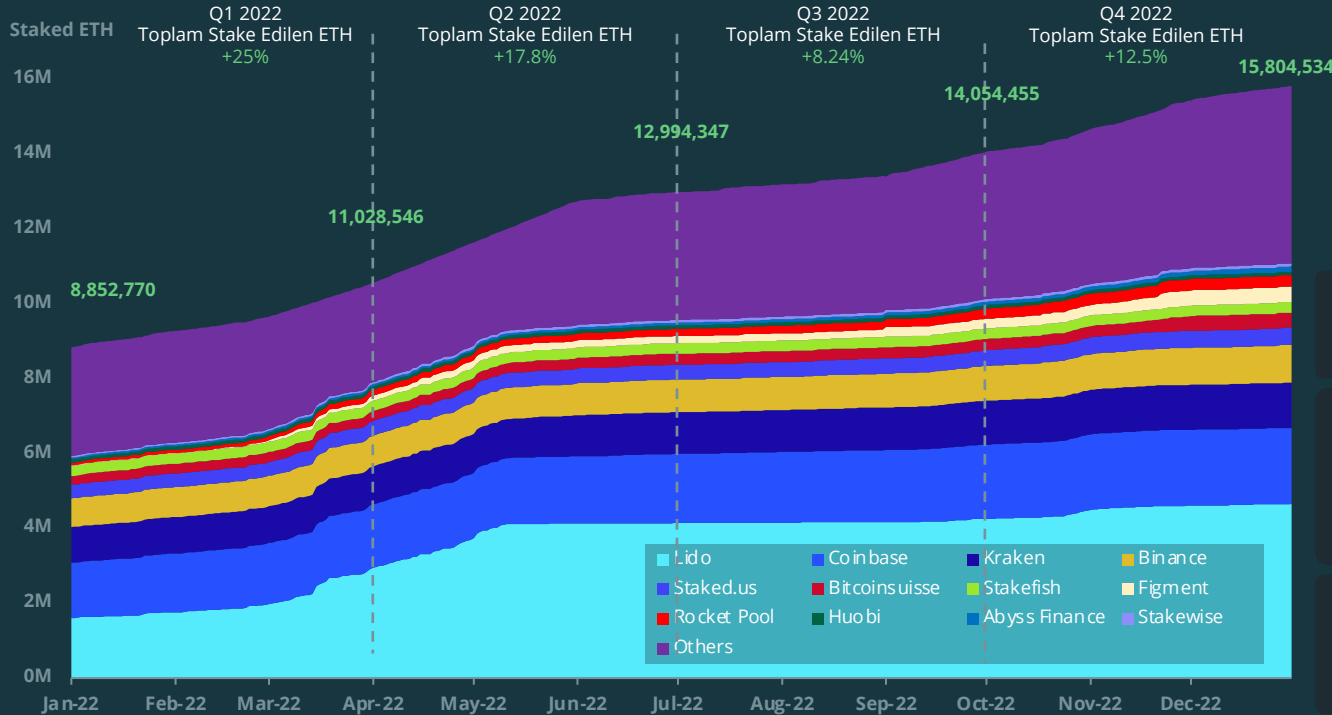
Yılın en yüksekini Ocak ayında **3,835 dolarla**, en düşüğünü ise Haziran'da **995 dolarla** kaydetti. ETH, Ağustos ayı haricinde Haziran'dan bu yana 200 haftalık hareketli ortalamasının altında hareket ediyor.

4. çeyrekte ETH, Ekim ayındaki konsolidasyon sürecinden sonra, Kasım ayının başlarında yükselişe geçti. Ancak FTX çöküşü nedeniyle yükseliş kısa sürdü ve ETH 1.095 dolara geriledi. ETH fiyatı, Kasım ayı sonlarında **bir miktar toparlandı**. ETH, o günden beri **1.350 dolar** direncini sürekli olarak test ediyor.

2022 Ethereum Consensus Layer Staking

Stake edilen ETH miktarı, Ethereum'daki yükseltmelerin de etkisiyle istikrarlı bir şekilde yükseldi

Validatörlerin Stake Ettiği Toplam ETH Miktarı (Ocak - Aralık 2022)

Kaynak: Glassnode

Toplam stake edilen ETH sayısı 2022 yılı sonunda **15.8 milyona ulaştı**. Kripto para piyasasındaki düşüşe rağmen ETH, 4. çeyrekte **%12,5** değer kazandı.

Lido validatörler arasında **%29** ile sıralamada **ilk sırada yer alıyor**. İkinci sırada ise **%12.8** ile Coinbase yer alıyor.

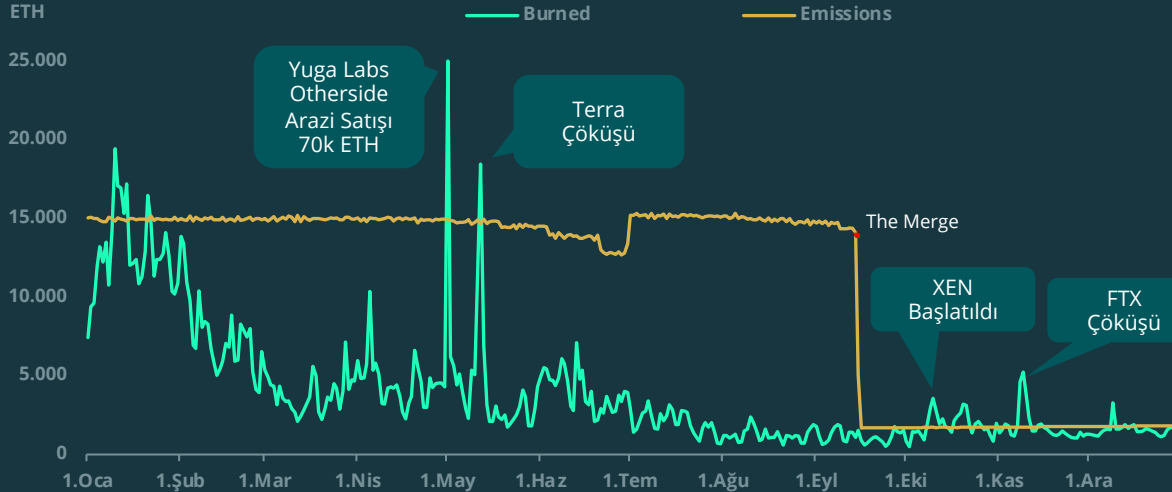
Not: Lido şu anda 29 node operatöründen oluşuyor, her biri Lido staked ETH'sinin <%5'ine sahip.

Ethereum'da Şangay yükseltmesinin Mart ayında gerçekleşmesi bekleniyor. Bu yükseltme stake edilen ETH'lerin geri çekilmesine olanak sağlayacak. Yükseltme sonrası **staking sıralaması değişebilir**.

2022 Ethereum Yakım Oranı

Ethereum hala deflasyonist bir varlık ancak emisyon oranı Merge yükseltmesinden bu yana kayda değer bir şekilde azaldı

Yakılan ETH vs. Emisyon Oranı (Ocak – Aralık 2022)

1.48M

2022 Yılında Yakılan ETH Sayısı

2022'de **1.48 milyon ETH yakılırken, 3.98 milyon ETH piyasaya sürüldü.** Bu, ayda 123k ETH yakıldığı anlamına geliyor. 2021 yılında ayda ortalama 263k ETH yakılıyordu.

Merge sonrasında ETH emisyonunda keskin bir düşüş yaşandı. Merge öncesi günlük ETH emisyonu **14.6k iken**, Merge sonrası günlük **1.7k ETH'ye** geriledi. Ancak yıl boyunca ETH emisyonları, yakılan ETH sayısını geride bıraktı.

En büyük günlük yakım 1 Mayıs'ta gerçekleşti. Yuga Labs'ın Otherside arazi satışı sırasında **70,000 ETH** yakıldı.

2021'e benzer şekilde en çok ETH, 2022'de de NFT işlemlerinde yakıldı.

NFT pazaryeri OpenSea, **119k ETH** ile 2022'de en çok ETH'nin yakıldığı platform.

En Fazla ETH Yakan 6 Platform

OpenSea
119k ETH

ETH Transfers
112k ETH

USDT
49k ETH

Uniswap v2
28k ETH

USDC
23k ETH

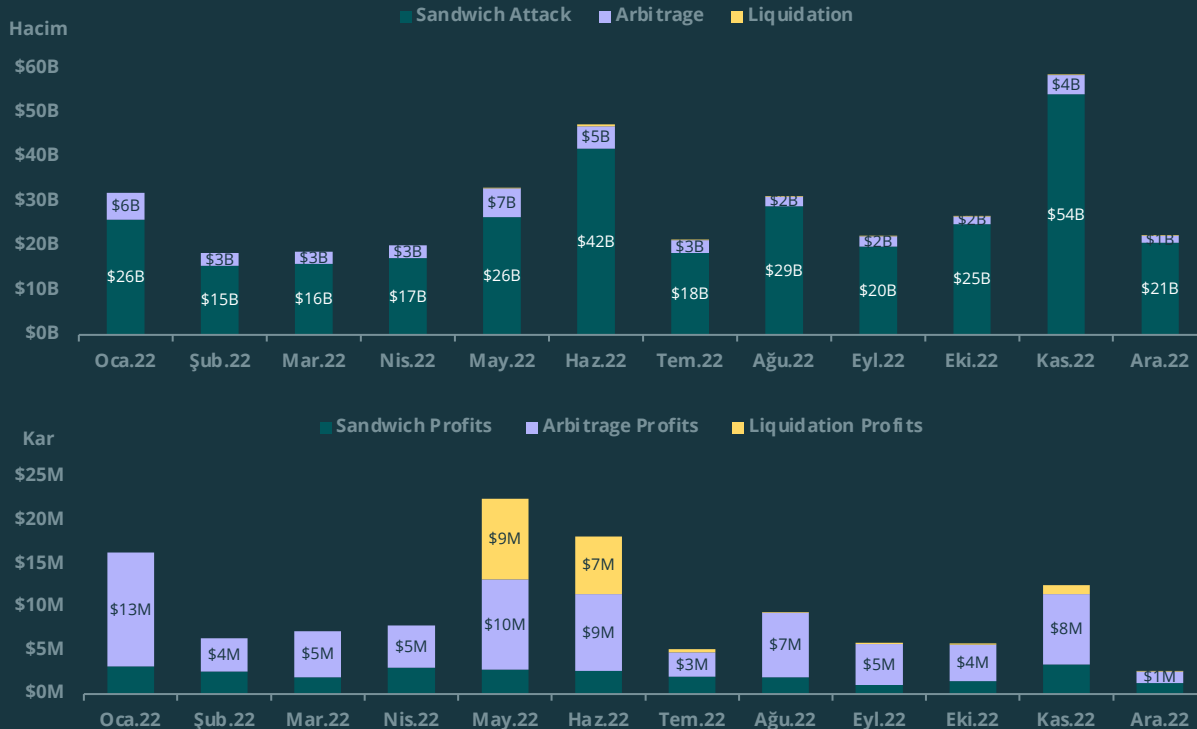

Metamask
22k ETH

Maksimal Çıkarılabilir Değer (MEV)

2022'de işlem hacimleri düşüş yaşasa da MEV botları kâr etmeye devam ediyor.

Aylık MEV İşlem Hacmi ve Kârlılığı (Ocak - Aralık 2022)

~\$120M

2022'de MEV işlemlerinden
Elde Edilen Kârlar

Her ne kadar ETH fiyatı, 2022'nin büyük bir bölümünde düşüş trendine devam etse de **MEV işlem hacmi**, Haziran ve Kasım aylarındaki sıkıntılı dönemler haricinde, **stabil kalmaya devam etti**.

Sandwich saldırıları **işlem hacminin %80-90'ına katkıda bulunarak** MEV işlemlerinin büyük bir kısmını oluşturuyor. Bu işlemler **MEV botlarının elde ettiği kârın yalnızca %23'ünü oluşturuyor**

Tasfiyeler MEV işlem hacminin yalnızca %0.13'ünü oluştursa da bu işlemler en kârlı olanlardı. Ortalama **tasfiye işlemleri ~%107'lik getiri ile** arbitrajlar (%106) ve sandwich saldırılarından (%27) daha kârlıydı.

Dahası, **2022 yılında en fazla kârı, 75 milyon dolarla arbitrajcılar elde etti**.

The Merge'ün Ardından Ethereum'un Yol Haritası

Merge sonrası 2023'te Şangay ve Cancun yükseltmeleri yapılacak. Böylelikle stake edilen ETH'ler için para çekme işlemleri ve ölçeklenebilirlik yolculuğu başlayacak.

The Merge

15 Eylül 2022

Post-Merge Roadmap

The Merge 2. Aşama

PoS'a geçişin ardından mutabakat algoritmasını geliştirmek için çabalar devam etti.

- 2023 yılının Mart ayında gerçekleştirilmesi planlanan Şangay güncellemesi ile stake edilmiş ETH'ler için para çekme işlemlerinin başlatılması.

The Surge

Sharding ile Ethereum'un ölçeklenebilirliği artacak. TPS, 15-40'tan 100,000'e çıkacak.

- 2023 yılının Mayıs/Haziran ayında gerçekleşmesi planlanan Cancun yükseltmesiyle EIP-4844'ün uygulanması.

The Scourge

MEV kaynaklı merkezileşme, protokol risklerinden korunma ve işlemler de dahil olmak üzere sansür direncine ilişkin çabalar.

- Kasım ayında Tornado Cash yaptırımları ve OFAC uyumlu doğrulayıcıların yanı sıra protokol düzeyinde sansüre ilişkin tartışmalara yanıt olarak eklendi.

The Verge

Depolama, Merkle Ağaçları aracılığıyla optimize edilerek doğrulama süreci daha kolay, hızlı ve ölçeklenebilir hale gelir.

The Purge

Doğrulayıcılar için ağ tıkanıklığını ve sabit disk alanı gereksinimlerini azaltmak için geçmiş tarihin temizlenmesi.

The Splurge

Çeşitli güncellemeler ve yükseltmeler. Çoğunlukla eğlenceli geliştirmeler.

★ Ethereum 2025

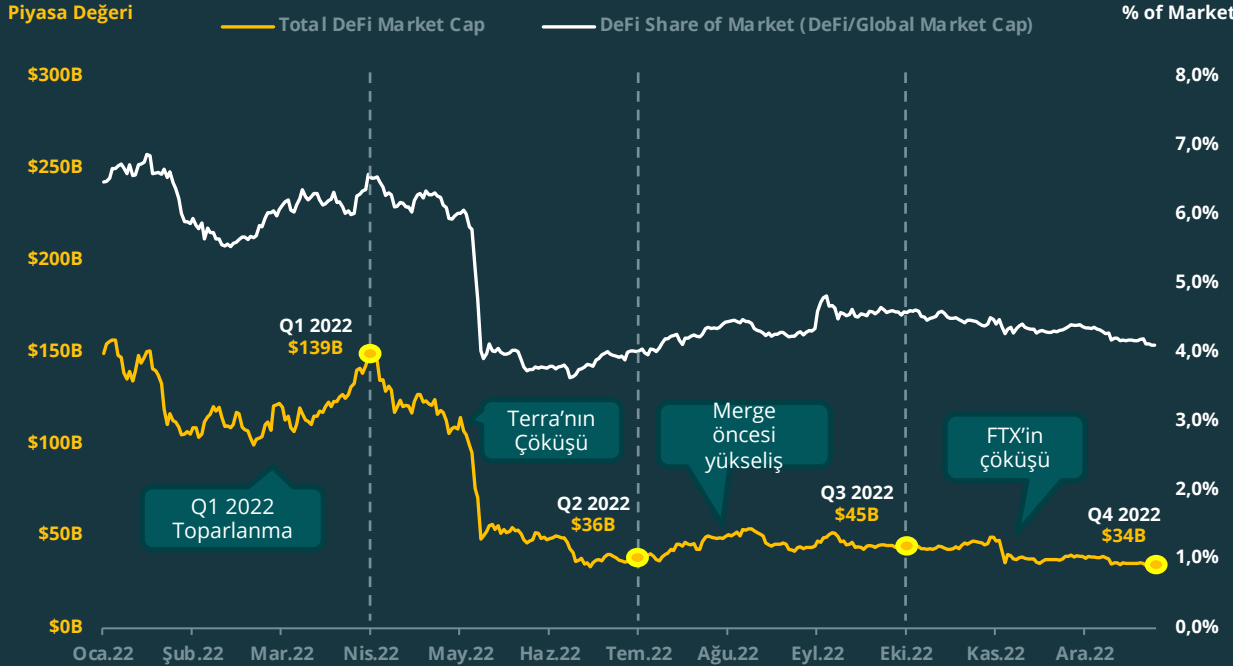
DEFI ANALIZI

2022 Yılında DeFi'ye Genel Bakış

2022, DeFi için oldukça zorlu yıl oldu. Terra ve FTX fiyaskoları ekosistemde şok etkisi yarattı

DeFi'nin Toplam Piyasa Değeri ve DeFi'nin Toplam Piyasa İçerisindeki Payı (Ocak - Aralık 2022)

-%77.3

1 Ocak 2022'ye kıyasla DeFi Piyasa Değerindeki Düşüş

DeFi'nin toplam piyasa değeri ilk çeyrek boyunca **dirençli kalırken Terra'nın çöküşüyle birlikte ekosistemden milyarlarca dolar silindi.**

Çöküş sonrasında DeFi **çok az toparlanma belirtisi gösterdi.** Piyasa değeri **2022'nin geri kalanında stabil kaldı.**

ETH ve DeFi token'larında 3. çeyrekteki **Merge yükseltmesine** kadar hafif bir canlanma yaşansa da yılın başındaki seviyelere kıyasla yetersiz kaldı.

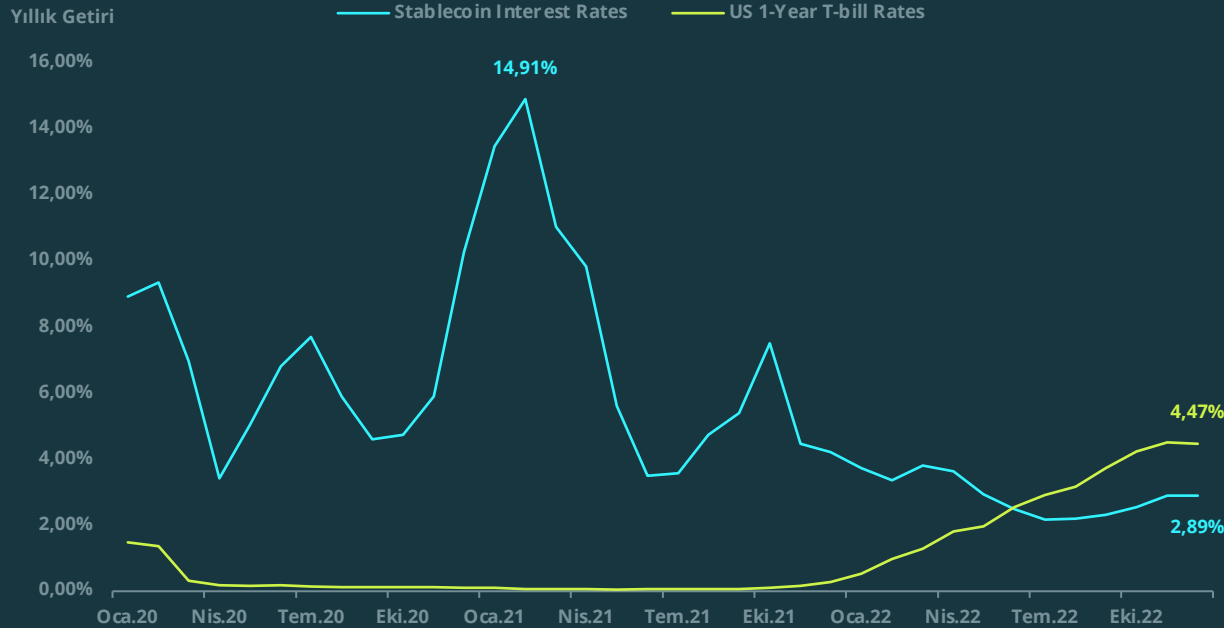
Daha da kötüsü DeFi piyasasının toplam değeri **dördüncü çeyrekte FTX'in çöküşünün ardından %24.4 değer kaybederek 34 milyon dolara geriledi.**

DeFi yılın başında kripto para piyasasının toplam değerinin %6.5'ini oluştururken bu oran yıl sonunda **%4.1'e geriledi.**

2022 DeFi vs TradFi Getirileri

Fed'in faiz artırımıyla tahvil getirilerinin yükseldi ve DeFi'deki yield farming getirileri 2022 yılında azaldı

Stablecoin Faiz Oranları VS ABD 1-Yıllık Hazine Tahvil Getirileri (Ocak 2020 – Aralık 2022)

-%78.6

DeFi stabilcoin getirilerinde 2021 yılı Ocak ayından bu yana yaşanan düşüş.

2020'nin sonlarında kripto para piyasasında yükseliş başlarken, **DeFi kredi protokollerinde stabilcoin borçlanma oranları hızla yükseldi ve Şubat 2021'de %15'e ulaştı.** Bu süreçte **ABD hükümeti ortalama tahvil getirileri sıfıra yakındı. Bu da daha fazla insanı DeFi'ye yönlendirdi.**

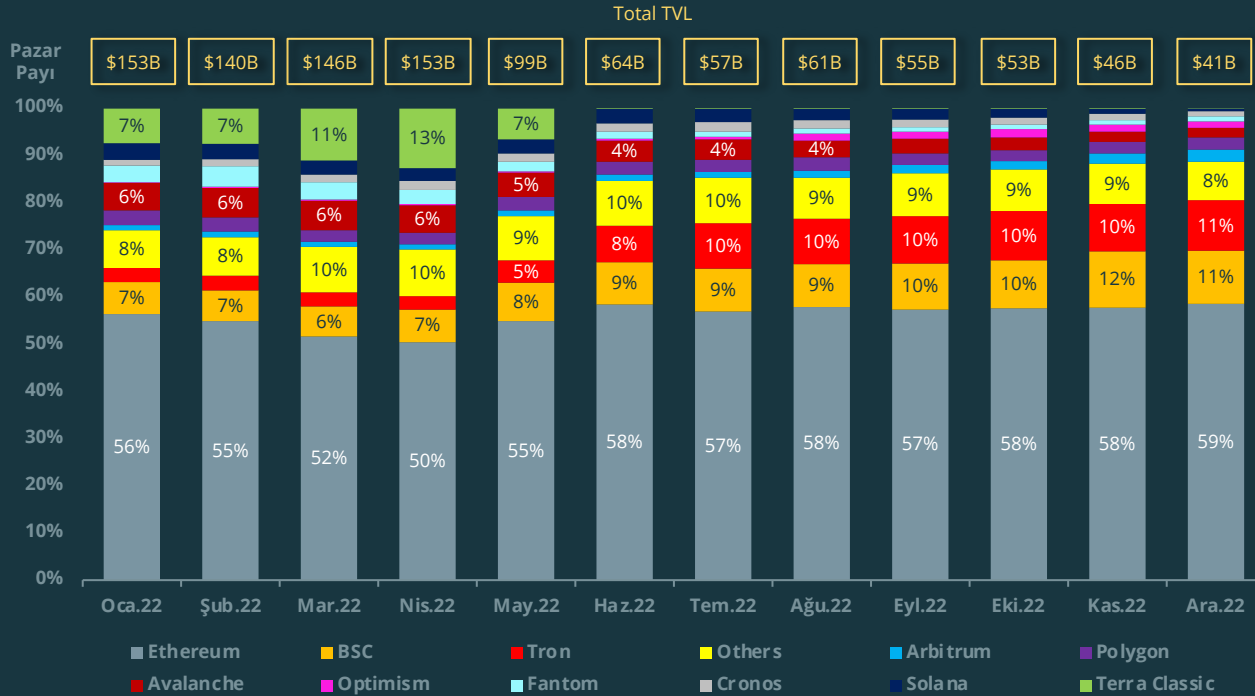
O günden sonra tablo değişti ve **DeFi getirileri** 2022'nin ikinci yarısında stabilize olmadan öncesinde düşüş yaşadı. **Stabilcoin'lerin borçlanma oranı Aralık ayında %2.89 seviyesinde bulunuyordu.**

Fed'in enflasyonla mücadelede çok sayıda faiz artırımına gitmesiyle **2022 yılında Hazine Bonosu faizleri istikrarlı şekilde yükseldi ve Haziran ayında DeFi'deki getirileri aştı.** 1 Ocak 2023 itibarıyla 1 yıllık ABD Hazine Bonoları'nın getirisi yıllık **%4.47 ile** DeFi getirilerinin üzerinde.

2022 DeFi Multichain Pazar Payı

Ethereum %60 ile multi-chain TVL üzerindeki hakimiyetini sürdürürken Binance Smart Chain and Tron 2022 boyunca TVL konusunda pazar payını artırdı

Multi-chain Toplam Kilitli Varlık (TVL) Dağılımı (Ocak - Aralık 2022)

-%73.2

1 Ocak 2022'den bu yana multi-chain TVL'deki düşüş.

İlk çeyrekte altchain'lerin popülaritesini arttırması nedeniyle Ethereum pazar payının bir kısmını kaybetti. Ancak Ethereum yıl sonuna doğru **multi-chain pazar payını %59'a çıkartarak hakimiyetini artırdı.** Ancak Ethereum'un TVL'si **%72.4 düşüş yaşayarak 23.7 milyon dolara geriledi.**

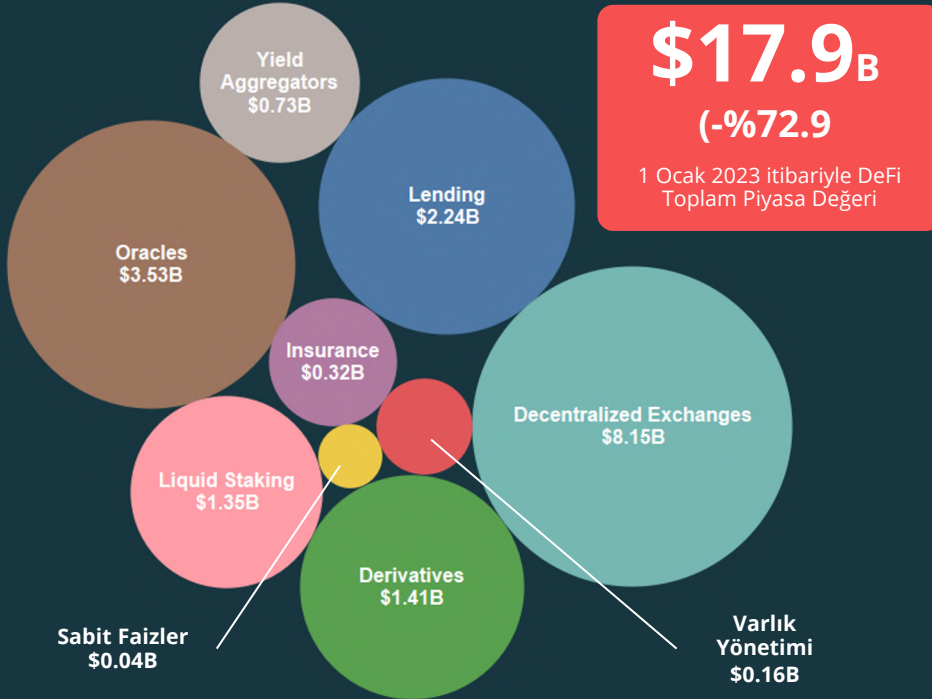
BSC and Tron, ikinci çeyrekte USDD stabilcoin'in piyasaya sürülmesinin ardından **ikincilik yarışında kafa kafaya yarışıyor.** Ancak **teşviklerin azalmasıyla Tron ekosisteminden para çıkışları gerçekleşmeye başladı.**

Her ne kadar **Polygon, Arbitrum ve Fantom** gibi EVM tabanlı ağlar ve Katman-2 protokolleri popüler olsa da diğer **birçok altchain yarışta hala çok geride.** Aptos, Harmony ve Canto gibi 149 diğer ağ, **toplam TVL'nin yalnızca %8'ini oluşturuyor.**

2022 DeFi Ekosistemine Genel Bakış

DeFi token'lerinin piyasa değeri %72.9 oranında geriledi. Türev ürünleri, getiri toplayıcılarını geride bıraktı.

DeFi Kategorilerinin Piyasa Değerleri (2022 Yılı 4. Çeyrek Verileri)

Market Share	Sector	YoY % Change
	DeFi Tokens Market Cap	-72.9%
▲ 45.4%	DEXs	-75.1%
▲ 19.7%	Oracles	-68.5%
▼ 12.5%	Lending	-80.5%
▲ 7.9%	Derivatives	-65.0%
▲ 7.5%	Liquid Staking	-25.9%
▼ 4.1%	Yield Aggregators	-85.3%
▲ 1.8%	Insurance	-76.4%
▼ 0.9%	Asset Management	-45.5%
▼ 0.2%	Fixed Interest	-73.2%

2021'e kıyasla DeFi token'lerinin piyasa değeri **~%73 oranında düştü**. Çeşitli yönetim ve fayda token'leri **48 milyar doların üzerinde değer kaybetti**. Likit staking sektörü **%25.9'le en az değer kaybını yaşadı**. Bu durumun nedenleri arasında **Ethereum'daki Merge yükseltmesinin** de yer aldığı düşünüyor.

Şişirilmiş piyasa değerleri ve sermayenin geri çekilmesi nedeniyle **DeFi protokolleri** piyasanın geri kalanına kıyasla daha fazla zarar gördü. **Kredi protokolleri ve getiri toplayıcıları sırasıyla %80.5 ve %85.3 değer kaybı yaşayarak** en kötü performans sergileyen sektörler oldu. Convex Finance ve Alchemix %95'e varan fiyat düşüşleri yaşadı.

Geride bıraktığımız yıl, **türev ürünleri, getiri toplayıcılarının** piyasa değerini geride bıraktı. Bu durumun üzerinde **GMX ve Gains Network** gibi merkezli vadeli işlem platformlarının popüleritesindeki artış da etkili oldu.

2022 Çapraz Zincir Köprülerinin Likiditesi

Çapraz zincir köprülerinin likiditesi, istismar ve çöküşlerle dolu bir yılın ardından düşmeye devam ediyor

En Yüksek Likiditeye Sahip 12 Köprü Protokolü (1 Ocak 2023 itibarıyla)

Bridges	Q4 2022	Q3 2022	QoQ % Change
WBTC 	\$3.0B	\$4.8B	▼ 37.5%
JustCryptos 	\$2.0B	\$2.3B	▼ 13.0%
Multichain 	\$1.3B	\$1.8B	▼ 27.8%
Stargate 	\$385M	\$489M	▼ 21.3%
Poly Network 	\$289M	\$309M	▼ 6.5%
Portal 	\$242M	\$437M	▼ 44.6%
hBTC 	\$213M	\$238M	▼ 10.5%
Orbit Bridge 	\$173M	\$272M	▼ 36.4%
Synapse 	\$137M	\$211M	▼ 35.1%
Celer cBridge 	\$122M	\$150M	▼ 18.7%
Thorchain 	\$94M	\$106M	▼ 11.3%
Terra Bridge 	\$75M	\$146M	▼ 48.6%

\$8.03B

(-%69.3)

1 Ocak 2023 İtibarıyla Çapraz Zincir Köprülerinin Likiditesi

WBTC en büyük köprü protokolü olarak kalmaya devam ederken **Bitcoin fiyatındaki düşüşle birlikte WBTC'nin likiditesi de azaldı.** 2022'nin Ocak ayında 12.1 milyar dolar olan TVL, **yılın sonunda %75.2'lik değer kaybı yaşayarak 3 milyar dolara geriledi.** **BTC de %64 değer kaybederek 46,300 dolardan 16,500 dolara geriledi.**

325 milyon dolarlık Wormhole istismarından sonra Portal adı altında yeniden markalaşan köprü protokolünün likiditesi **2022'nin Mayıs ayındaki 4.21 milyar dolarlık ATH seviyesinden %94'lük keskin bir düşüş yaşadı.** FTX' çöküşünün ardından Portal daha fazla likidite kaybetti. **2022'nin 4. çeyreğinde %44,6'lık düşüşle \$242M'a geriledi.**

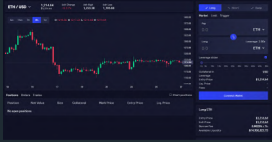
Terra'da da gidişat iyi değil. 2022'nin son çeyreğinde likidite, **%48,6'lık düşüşle 75 milyon dolara geriledi.** 2022 yılının Nisan ayında 1,47 milyar dolarlık ATH'sinden bu yana, Terra köprüsünde **TVL %95 oranında düştü.**

Köprü protokolleri 2022 yılında hacker'ların birincil hedefi oldu ve milyarlarca dolarlık varlık çalındı. 2022 yılında **Harmony, Nomad ve BNB Bridge** gibi çapraz zincir köprülerinden saldırılar sonucu 1,9 milyar dolardan fazla para çalındı. Yılın en büyük **10 saldırısının yarısı köprü protokollerine yönelik saldırılardı.**

2022 DeFi'de Öne Çıkanlar

Her ne kadar fiyatlar sönük kalsa da DeFi her geçen gün daha önemli hale geldikçe geliştirme çalışmaları da son sürat devam ediyor

Merkezsiz Sürekli Vadeliler Yükselişte

CEX'lerin likidite ve ödeme sorunları nedeniyle incelemelerle karşı karşıya kalmasıyla herkes merkezsiz platformlara yöneldi. **DEX'ler, Kullanıcıların fonlarının sahipliğini korumalarına ve kaldıraçlı alım satım yapmalarına olanak sağlıyor. Bu nedenle bu tür platformların benimsenme oranı yükselişte.**

dYdX gibi eski protokoller popülerliğini kaybetse de GMX gibi yeni nesil merkezsiz sürekli vadeli işlem protokolleri DeFi'deki konumlarını sağlamlaştırdı. Arbitrum'daki en iyi protokollerden biri olan **GMX, TVL'sini, yılın başından bu yana neredeyse 5 kat artırdı.** GMX'in token'ı 2022'nin en iyi performans gösterenlerinden biri oldu. **Birçok GMX fork'u, Polygon'daki Gains Network ve Metavault gibi diğer ağlarda kullanıma sunuldu.**

Çapraz Köprülerin Evrimi

Çapraz zincir köprüleri, 2022'de birçok istismarın kurbanı oldular. Bu nedenle köprü protokolleri, kullanıcılarına daha fazla erişilebilirlik ve güvenlik sağlamak için her zaman yineleniyor. Birçok köprü **SushiXSwap gibi yenilikler getirmek için DEX'lerle ortaklık kurarak** kullanıcıların varlıklarını LayerZero aracılığıyla DEX'in **diğer ağlardaki likidite havuzları üzerinden köprülemesine** olanak tanıdı. Hashflow ise daha düşük ücretlerle **MEV korumalı zincirler arası alım satımları sağlamak için** Wormhole ile ortaklık kurdu.

2022'de köprülerde, bu kritik altyapının üzerine **zincirler arası borç verme ve zincirler arası yield farming** gibi daha fazla ürün geliştirildi. Yield farming, protokollerin en yüksek getiriyi elde etmek için kendi yerel ağlarının ötesine geçebildiği **Farming as a Service (FaaS)** platformlarının temel bir özelliği haline geldi.

V3'lerle Dolu Bir Yıl

2022 yılı **Aave, Bancor, Compound** gibi birkaç blue-chip DeFi platformunun geliştirilmesi açısından iyi bir yıl oldu.

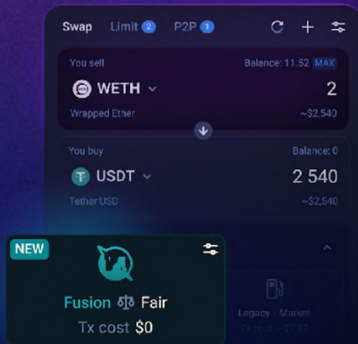
2022 yılının Mart ayında Aave V3 piyasaya sürüldü ve **daha egzotik varlıklar için izole borç verme havuzlarının yanı sıra çapraz zincir borç verme** konsepti hayatımıza girdi. V3, kullanıcıların fiyatla ilişkili varlıkları %98'e varan teminat oranıyla ödünç alabilecekleri **Yüksek-Verimlilik Modunu** tanıttı.

2022'nin Mayıs'ında Bancor V3 piyasaya sürüldü. Bancor V3, Mayıs 2022'de yayına girerek kullanıcıların varlıklarını stake etmelerini ve likidite sağlamalarını çok daha kolay hale getirdi. **Bancor'un yeni Omnipool tasarımı**, kullanıcıların en yüksek getiriyi elde etmek için BNT'yi tek bir havuzda stake etmelerine olanak sağlıyor.

1inch
NETWORK

1inch is a global network of decentralized protocols designed to provide the most lucrative, fastest and secure operations in the DeFi space.

1inch Fusion

Tired of high gas costs on DEXes?
Check out 1inch Fusion.

Fusion mode enables users to exchange tokens on DEXes without paying network fees, at the most favorable rates.

Fusion mode features:

- No gas fees
- MEV protection
- Ability to pre-set price and time ranges for swap orders to maximize trading efficiency

1inch Wallet

Your DeFi entry point.

A non-custodial mobile wallet that provides an easy-to-navigate interface with secure storing, transaction, and staking capabilities.

Try it on your
phone or visit
1inch.io

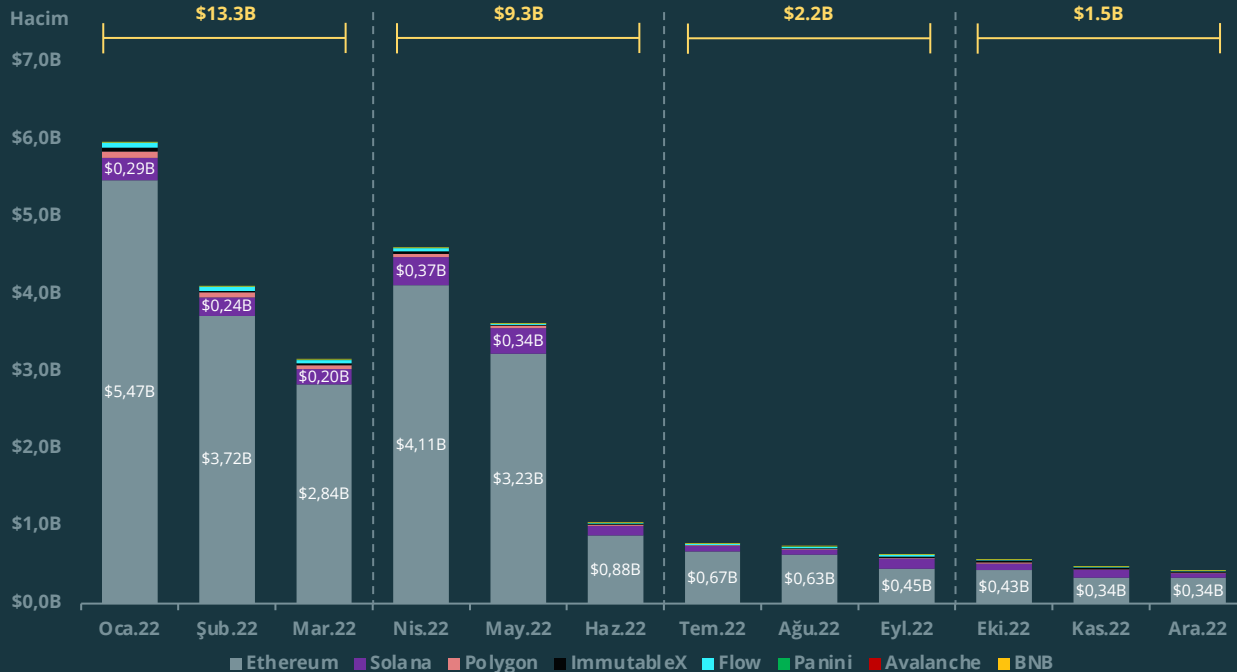
NON-FUNGIBLE TOKEN'LAR (NFT'LER)

2022 En Büyük 8 Zincirde NFT İşlem Hacimleri

Mayıs ayında kripto para piyasasındaki çöküşün ardından işlem hacimleri ciddi şekilde kan kaybederken, 2022 yılında NFT kışı da oldukça sert geçti

En Büyük 8 Zincirdeki NFT İşlem Hacimleri (Ocak - Aralık 2022)

-%93.1

Ocak 2022'ye kıyasla işlem hacmindeki düşüş

NFT işlem hacimleri, kripto piyasasının **Mayıs'daki çöküşünün** ardından keskin şekilde azaldı. Aralık ayında 400 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bu, **Ocak ayındaki aylık hacmin ancak %7'sine denk geliyor.**

Ethereum NFT'leri **2022'de piyasanın %90'ından fazlasına hakim olmaya devam etti.** Bu projeler arasında **popüler blue-chip koleksiyonlarından** Pudgy Penguins, Bored Ape ve Azuki'ler yer alıyor.

Ronin, Ocak ayında **126 milyon dolarlık ikincil satış** kaydetmiş olsa da aylık hacimler o zamandan beri düşmeye devam etti. **2022'nin Aralık ayında Ronin, aylık sadece 20 bin dolarlık işlem hacmiyle ilk ağ arasından ayrıldı.**

Reddit NFT'leri popülaritesiyle 9 milyon doları aşkın işlem hacmine ulaştı. Böylelikle Ekim'de **Polygon ağının işlem hacmi iki kat artarak ~15 milyon dolar oldu.**

Kaynak: [FootPrint Analytics](#); [Cryptoslam](#)

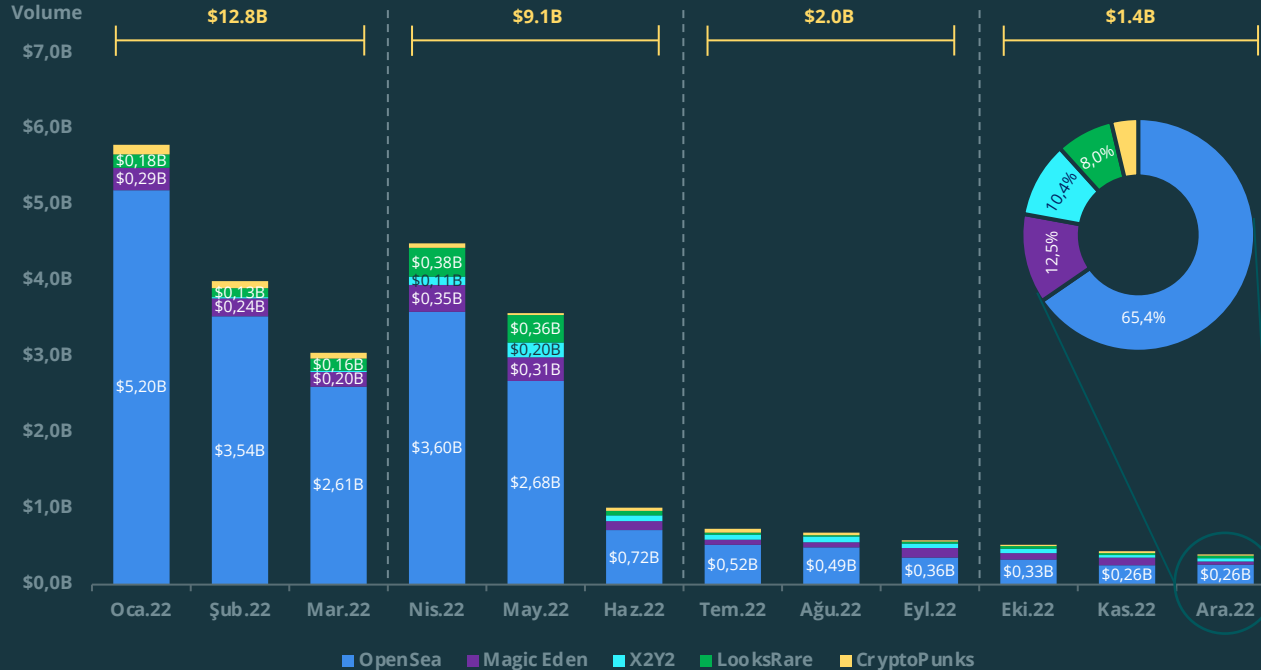
*Wash trades on LooksRare and X2Y2 are excluded

**Cardano has been excluded due to irregular trading behaviour

2022 NFT Platformlarının İşlem Hacmi

NFT kışı ile birlikte OpenSea'nin işlem hacmi %65.4 azaldı. Ancak, hala piyasanın lideri

En Büyük 5 NFT Pazaryeri (Ocak - Aralık 2022)

-%93.2

Ocak 2022'den Bu Yana İşlem Hacimindeki Düşüş

2022'de LooksRare ve X2Y2 gibi yeni rakipler, kullanıcıların popüler NFT'leri kendi platformlarında listelemeleri ve takas etmeleri için teşvikler sağlayarak OpenSea'ye meydan okumaya çalıştı. Ancak, kullanıcılar bu ödülleri kazanmak için wash trading'e yöneldi.

LooksRare'in Ocak ayındaki toplam hacminin **%98,5'i wash trading'den** oluşuyordu, ancak bu oran **Aralık 2022'de** daha düşük ödüller nedeniyle **%76'ya** düştü.

Gerçek işlem hacmi açısından OpenSea, 2022 sonunda NFT işlem hacmindeki **%65,4'lük payıyla hâlâ açık ara lider**. Ancak, Solana NFT'lerinin yükselişi Magic Eden'in işlem hacmindeki payını Aralık sonunda %12,5'e yükselttiğinden, **Ocak ayından bu yana OpenSea'nin hakimiyeti azaldı**.

Kaynak: [FootPrint Analytics](#)

*OpenSea volumes include Ethereum, Polygon and Solana

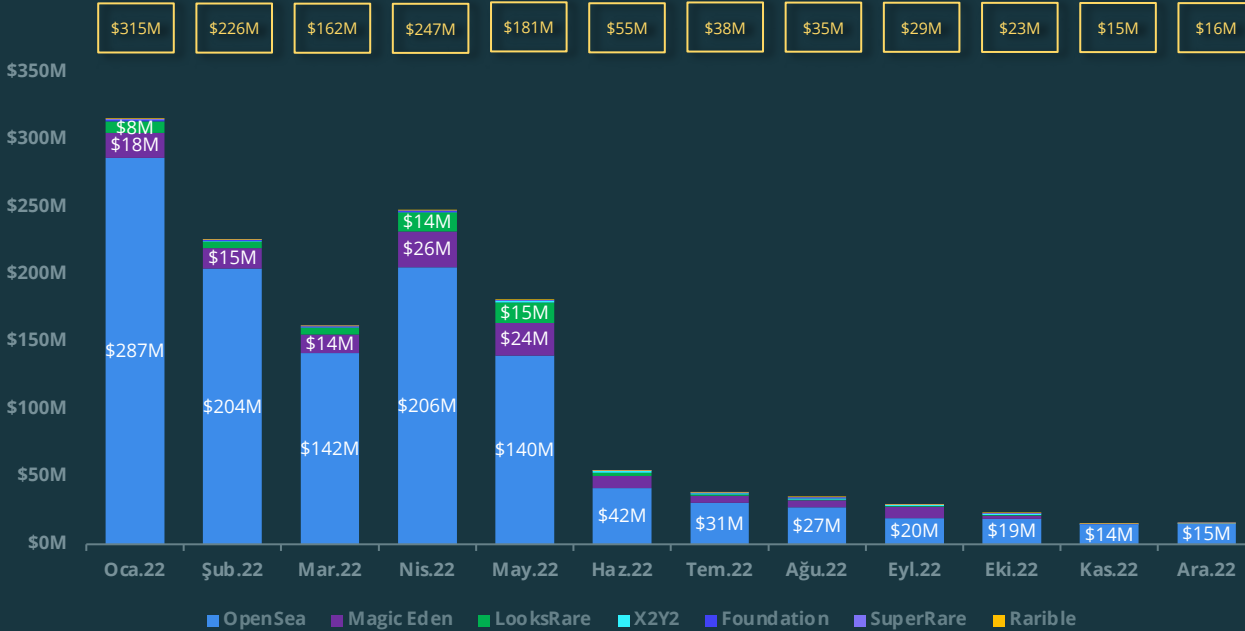
**Wash trades on LooksRare and X2Y2 are excluded

2022 NFT Telif Ücretleri

NFT hacimlerindeki düşüşle birlikte NFT içerik oluşturucularına ödenen telif ücretlerinde de düşüş yaşandı

Telif Ücretlerine Göre En Büyük 7 NFT Pazaryeri (2022)

Toplam Telif Ücretleri (Milyon Dolar)

\$1.3B

2022'de NFT Yaratıcılarına
Ödenen Telif Ücreti

NFT işlem hacimlerindeki düşüşle birlikte **NFT içerik oluşturucu telif ücretleri de 2022 yılı boyunca %95 oranında azaldı.**

OpenSea, 2022'de sektördeki tüm telif ücretlerinin %85'ini ödeyerek içerik oluşturucuların **toplam 1.15 milyar dolar kazanmasını sağladı.**

Telif ücretlerinin piyasa verimliliği nedeniyle aşamalı olarak kaldırılacağı ve artık içerik oluşturucular için sürdürülebilir bir gelir akışı olmadığı konusunda artan bir fikir birliği var. Sudoswap telifsiz modeli başlattı. Diğerleri de ya bunu takip etti ya da alıcılara ödeme yapmama seçeneği sundu.

OpenSea bu konuda tutarlı davranarak, kararı oluşturuculara bırakıyor. Ayrıca telif hakları için farklı araçlar sağlıyor.

2022 Öne Çıkan NFT Koleksiyonları

NFT kışına rağmen, Pudgy Penguins, Yuga Labs, RTFKT, Reddit NFT'leri, ENS ve DeGods 2022 yılında başarılarını sürdürdü

Pengus Liderlik Koltuğuna Oturdu

- Pudgies çok sevilen bir OG NFT koleksiyonuydu, ancak kurucu proje ekibi topluluk tarafından sevilmiyordu. Yılın başlarında, Luca Netz projesi devralmayı başardı. O zamandan beri yeni ekip, Pudgy Media ve bir oyuncak serisi ile başlayarak yeni projeler başlattı.
- Pudgy Penguins, Lil Pudgies ve Pudgy Rods'un taban fiyatı, kripto kişısında, devralmadan sonra yükselişe geçti.

Yuga, CryptoPunks ve Meebits Koleksiyonlarını Satın Aldı

- BAYC'nin geliştiricisi Yuga Labs, 2022'nin Mart ayında CryptoPunks ve Meebits'i satın alarak NFT sektöründeki lider konumunu pekiştirdi ve NFT'lerin mülkiyetini NFT sahiplerine devretti.
- Ekip ayrıca Otherside metaverse projesini, ApeCoin token'ını ve diğer medya projelerini de duyurdu. Süreç şu ana kadar tam olarak sorunsuz geçmemiş olsa da Yuga'nın NFT sektörü üzerindeki etkisi yadsınmaz.

Fijital Deneyler RTFKT x Nike'ta devam ediyor

- RTFKT'nin CloneX, MNLTH ve CryptoKicks koleksiyonları, gerçek dünya spor ayakkabıları üreten benzersiz "forging" mekaniği ile büyük bir popüleriteye ulaştı. Forging mekaniği NFT'lerin gerçek hayatta kullanılmasına olanak sağlıyor. Şirket, Aralık 2021'de Nike tarafından satın alındı.
- 2022'de Clone X Forging SZN 1 koleksiyonu, phygital tekliflerini diğer ürünlere genişletti ve diğer markalara ilham verdi.

Reddit'ten Dijital Koleksiyon

- Reddit NFT'leri bu yılın 4. çeyreğinde hoş bir sürpriz yaptı ve kripto kışının ortasında aniden yükselişe geçti.
- Reddit, koleksiyonluk avatarlar olarak tanımladığı ürünleriyle bir anda 3 milyondan fazla Reddit kullanıcısı NFT sahibi yaptı.
- Reddit'in koleksiyonunun başarısı, sürecin doğru yürütüldüğü takdirde NFT'lerin geleneksel markalara sorunsuz bir şekilde entegre edilebileceğinin en büyük kanıtı.

Üç Karakterli Domain Trendi ENS Kayıtlarını Artırdı

- ENS'ler en popüler NFT koleksiyonlarından biri haline geldi. ENS'ler 2017 yılından bu yana uzun bir yol kat etti. Erken dönemde elde ettiği başarılarla NFT piyasasında yeni bir alt sektörün oluşmasına yol açtı.
- 2022'nin ortasında, üç karakterli ENS domain trendi başladı ve tüm ENS adreslerinin %80'i 2022 yılında kaydedildi.

DeGods, Solana NFT'lerine Liderlik Ediyor

- 2022, Solana NFT'lerinin öne çıktığı bir yıl oldu.
- DeGods, Solana ağındaki \$DUST token'ı ve kardeş koleksiyonu y00ts sayesinde büyük bir popüleriteye ulaştı.
- Bununla birlikte, FTX'in çöküşünden sonra Solana'yı çevreleyen belirsizlik nedeniyle proje, 2023'te Polygon ve Ethereum'a köprü kurduğunu duyurarak bir bomba attı ve topluluğu kargaşaya sürükledi.

2022'de GameFi'da Öne Çıkanlar

Oyna-kazan ve Move-to-earn projelerinin popülaritesi her ne kadar azalmış olsa da GameFi projeleri 2022'de güncellenmiş içerikler ve yeni yollar sunmaya devam etti

Birinci Nesil Oyunların Cazibesi Düştü, Ancak Yeni Oyunlar Ufukta

GameFi, 2021'de **Oyna-kazan (P2E)** oyunlarının başarısı sayesinde hızla büyürken, 2022'deki kripto oyun sektörü, oyunculara çoğunlukla oynanış açısından çok az şey sundu. Piyasa, oyuncuların da artık kâr edemediği çok da eğlenceli olmayan ürünlerle doluydu. Axie Infinity, DeFi Kingdoms ve Crabada gibi her gün binlerce oyuncuyu çeken birinci nesil P2E oyunları, **aşırı enflasyonist tokenomikler ve kötüleşen piyasa koşulları nedeniyle oyuncu ödüllerinin düşmeye devam etmesiyle cazibesini yitirdi.**

Bununla birlikte, **geleneksel oyun pazarındaki AAA oyunlara rakip olabilecek değerde olduğunu iddia eden blockchain tabanlı oyunlar geliştiren çok proje var.** Big Time ve Illuvium gibi projeler, düzenli güncellemeler sağlamaya devam eden ve oyunlarının erken sürümlerini kullanıcılara sunan projelerden sadece birkaçı. Bununla birlikte, bu oyunlardan herhangi birinin tam olarak piyasaya sürülmesi biraz zaman alacaktır.

Move-to-Earn'ün Yükselişi ve Çöküşü

P2E'nin başarısı, kullanıcıların okuma, yazma ve yürüme gibi görevleri tamamladıklarında ödüllendirildikleri günlük aktivitelerin oyunlaştırılmasına yönelik bir hareket başladı. Kullanıcıların NFT spor ayakkabılarıyla yürüyerek ve koşarak ödüller toplayabildiği Move-to-Earn (M2E) kavramı, tartışmasız 2022'nin en büyük trendlerinden biriydi.

STEPN ve Genopets gibi önemli projeler, kullanıcıları video oyunu tarzı bir yaklaşım kullanarak, daha aktif bir yaşam tarzı benimsemeye teşvik etti ve sektörün ön saflarında yer aldı. **STEPN, Mayıs 2022'de günlük 76.000 aktif kullanıcıyla ulaştı.** STEPN'in token'i GMT'nin fiyatı da 28 kat artarak 3,83 dolara yükseldi.

Ancak, M2E'nin popülaritesi kısa sürdü çünkü GameFi'yi rahatsız eden aynı sorunlarla karşı karşıya kaldı. Kullanıcılar M2E ekosisteminden hızla uzaklaştı ve STEPN'de 5.000'den az aktif kullanıcı kaldı.

Ethereum Dışındaki Oyunlar için Büyülü Bir Yıl

Solana ve Avalanche'daki GameFi projeleri 2021'de şov yaparken, diğer ağlardaki oyunlar zorlu piyasa koşullarına rağmen 2022'de takipçi toplamaya başladı.

Arbitrum'da TreasureDAO, Ocak ayında BridgeWorld adlı ilk strateji oyununu piyasaya sürdü ve birkaç yeni oyunu Treasure ekosistemine entegre etti. Treasure'a en son katılanlardan biri olan The Beacon, Kasım 2022'nin sonlarında Roguelite oyununun prototipini yayınladı ve **20 günlük bir süre içinde 26.000'den fazla oyuncunun ilgisini çekti.**

ImmutableX'te Gods Unchained, günlük **10.000'i aşkın** benzersiz oyuncuyla geçtiğimiz yıl kripto oyuncularını çekmeye devam etti. Öte yandan, **Gods Unchained** kartlarının ikincil piyasa satışları **4 kattan fazla artarak 90,2 milyon dolara** ulaştı, ancak bu hacmin çoğu muhtemelen **IMX token ödülleri** kazanmak için işlem yapanlardan geliyor.

CoinGecko API for Business

NFT Piyasası Verilerini Takip Etmek İster misiniz?

CoinGecko'nun kurumsal sınıf API'si, sektörün lideri olan platformumuz CoinGecko.com'a güç veren aynı altyapı üzerine inşa edilmiştir.

REST API'lerimiz, kapsamlı ve sürekli genişleyen borsa ve kripto varlıkları listemizden geçmiş ve gerçek zamanlı verilere erişmenize olanak sağlar.

Dünyanın önde gelen yüzlerce kripto para borsası ve ürünü tarafından güvenilen API'miz, projenize güvenilir ve doğru veriler sağlar.

Gecko'lar için 1 Aylık Ücretsiz Analist API Üyeliği

Aşağıdaki promosyon koduyla şimdi abone olun:

WELCOME2023

SIGN UP

Promosyon 31 Ocak 2023 tarihine kadar geçerlidir. Promosyon kodu yalnızca yeni abonelik için geçerlidir ve aboneye Analist API Aylık veya Yıllık abonelik için 129 dolar indirim hakkı verir.

Tamamen Desteklenen NFT'lerin Listesi

Ethereum, Avalanche, Optimism, Polygon, Klaytn ve Arbitrum gibi birden fazla zincirde desteklenir.

Güncel Piyasa Verileri

Bir NFT koleksiyonunun resim, açıklama, toplam arz, taban fiyat ve daha fazlası gibi güncel piyasa verilerini arayın!

Geçmiş Piyasa Verileri

Bir NFT koleksiyonunun geçmiş taban fiyatı, geçmiş piyasa değeri, geçmiş hacmi ve daha fazlası gibi geçmiş piyasa verilerini arayın!

Kripto Varlıklar, Borsalar ve Türevlerle ilgili 30'u Aşkın Veri

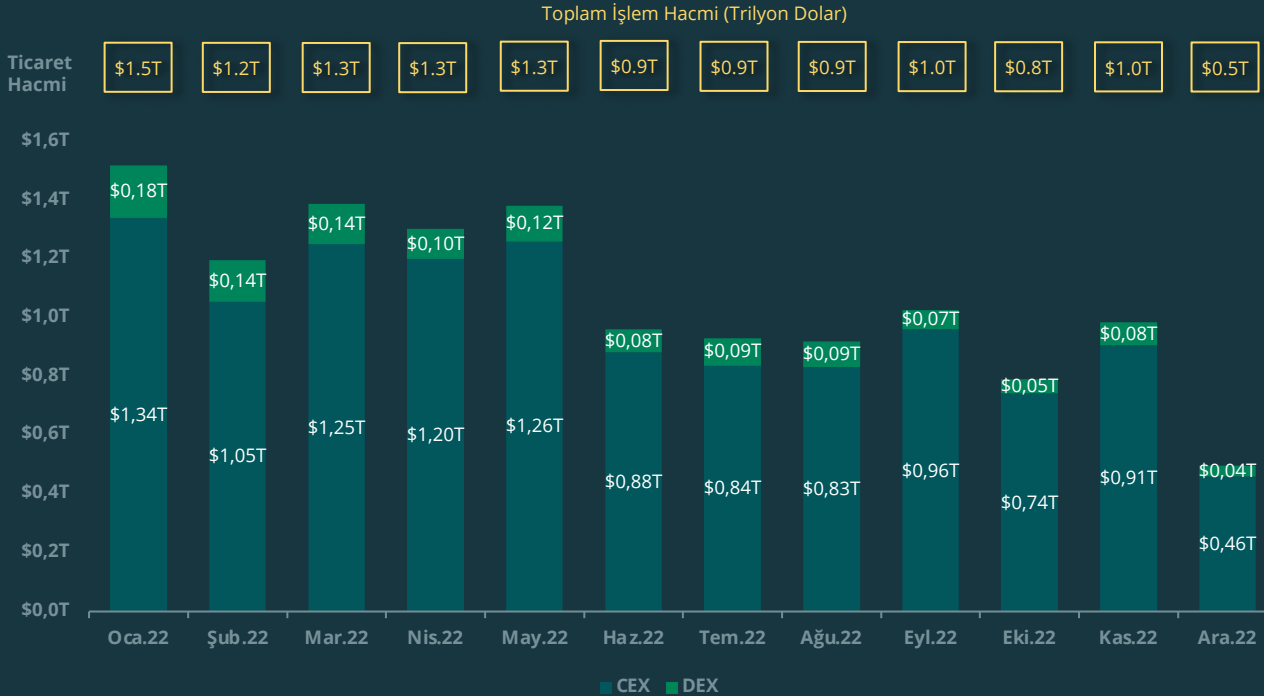
Canlı fiyatlar, işlem hacmi, hisse senetleri, borsalar, geçmiş veriler, kripto para bilgileri, küresel piyasalar ve diğerleri gibi çok çeşitli piyasa verilerine erişin!

BORSALAR

2022 En Büyük 10 Kripto Para Borsası

Spot işlem hacimleri 2022 yılının Ocak ayına kıyasla %67.3 azalırken, en büyük düşüş 4. çeyrekte %21.2 ile gerçekleşti.

Top-10 Kripto Para Borsalarının (CEX + DEX) İşlem Hacmi (2022)

-21.2%

Top 10 (CEX + DEX) Total Trading Volume Decline from Q3 2022 to Q4 2022

Kripto para piyasası, **2022 yılına, 3. çeyrekte 4. çeyreğe %21.2 değer kaybederek veda etti.** Bu, 2022 yılında çeyrek dönemlik süreçte yaşanan en büyük düşüş oldu. FTX çöküşü nedeniyle Aralık ayı kasvetli geçti.

Merkeziyle ilgili risklere rağmen, **CEX:DEX oranı sürekli olarak yüksek kaldı.** 2022 sonu itibarıyla **CEX'ler piyasanın %93'üne hakim durumda.** Binance'in iflasına ilişkin FUD, Kasım ayında DEX'lerin pazar payında küçük bir artış yaşanmasına yol açsa da yıl sonunda **CEX'ler pazarın %92,5'ine hakimdi.**

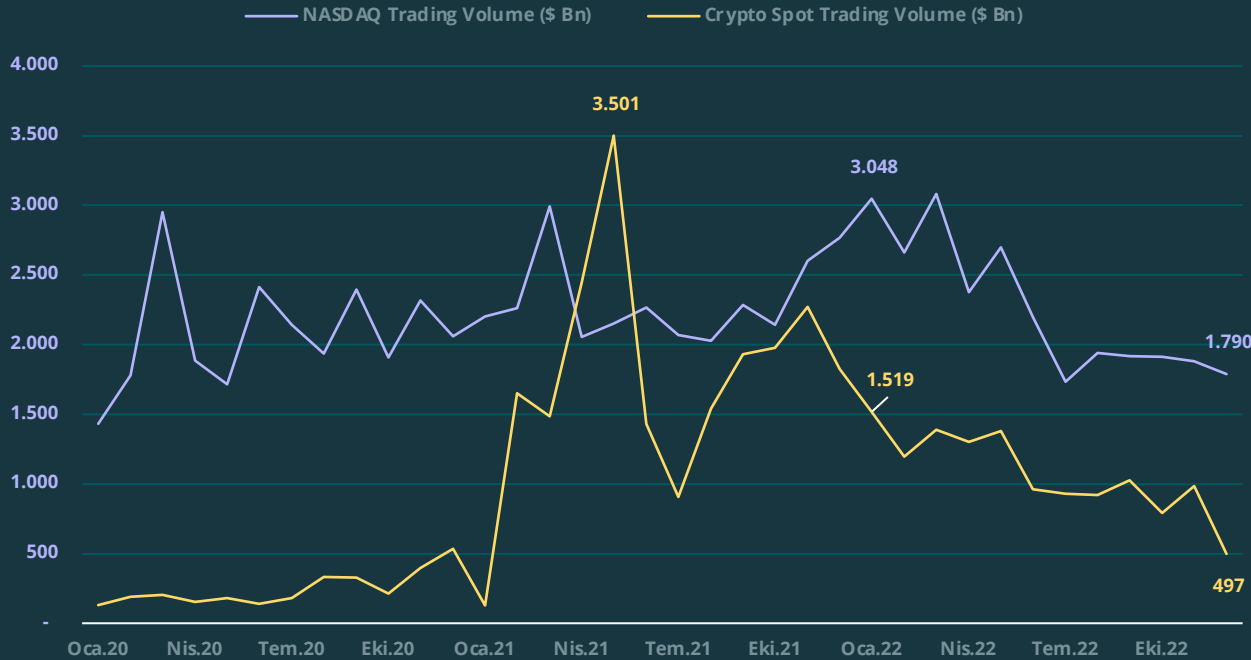
Azalan hacimler, yatırımcıların piyasadan her geçen gün çekildiklerinin veya CEX off-rampaları aracılığıyla piyasayı tamamen terk ettiklerinin bir işareti.

2022 Kripto Spot İşlem Hacmi vs Hisse Senetlerinin İşlem Hacmi

2022 yılında kripto para spot işlem hacmindeki düşüşle hisse senetlerindeki düşüş korelasyon içerisindedir.

NASDAQ İşlem Hacmi vs Kripto Spot İşlem Hacmi (Ocak 2020 – Aralık 2022)

-%67.3

2022 Yılı Boyunca Top 10 (DEX + CEX) Toplam İşlem Hacmindeki Düşüş

Kripto spot işlem hacmi 2021'in başında boğa piyasası sırasında yükselişe geçti, ancak o zamandan beri düşüş eğiliminde. **Nisan 2021'deki 3,501 milyar dolarlık zirvesinde** NASDAQ'taki işlem hacmini dahi aştı.

NASDAQ'ın hisse senedi piyasasındaki işlem hacmi de 2022'de benzer şekilde %41 oranında düştü, ancak bu düşüş kripto spot piyasasına kıyasla çok fazla sayılmaz.

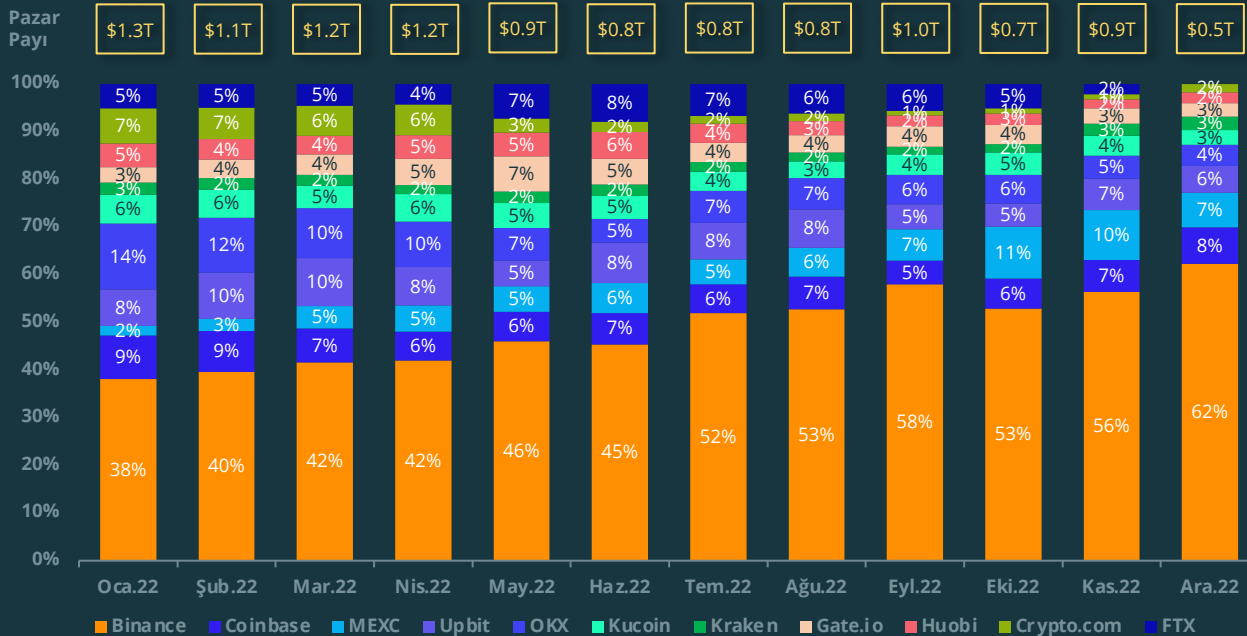
Her iki piyasadaki işlem hacimlerindeki fiyat dalgalanmaları, 2022 yılında büyük ölçüde benzerdi. 2022 yılının 4. çeyreğine kadar piyasa hareketlerindeki eğilimler birbirini taklit etti. **Her iki piyasanın işlem hacimleri arasındaki korelasyon 2022 yılında 0,87 seviyesindeydi.**

2022'de En Büyük 10 Merkezi Borsa (CEX)

FTX'in ölümü Binance'e yaradı: Hiçbir ders çıkaramadık mı?

En Büyük 10 CEX'in İşlem Hacmi Dağılımları (2022)

Toplam İşlem Hacmi (Trilyon Dolar)

-%19.8

En Büyük 10 CEX'in İşlem Hacminde 3. Çeyrek ile 4. Çeyrek Arasında Yaşanan Düşüş

2022'nin son çeyreğinde top 10 merkezi borsanın spot işlem hacmi **2,11 trilyon dolar** olarak gerçekleşti. 2020'nin sonlarından bu yana ilk kez, iki çeyrekte art arda 3 trilyon doların altına düştü.

Çökmeden önce **FTX, spot pazar payının ~%5'ine sahipti**. Ancak, Kasım ayı sonlarında para çekme işlemleri durdurulduktan sonra, dört borsa pazar payını artırmayı başardı: **Binance, Coinbase, Huobi ve Crypto.com**.

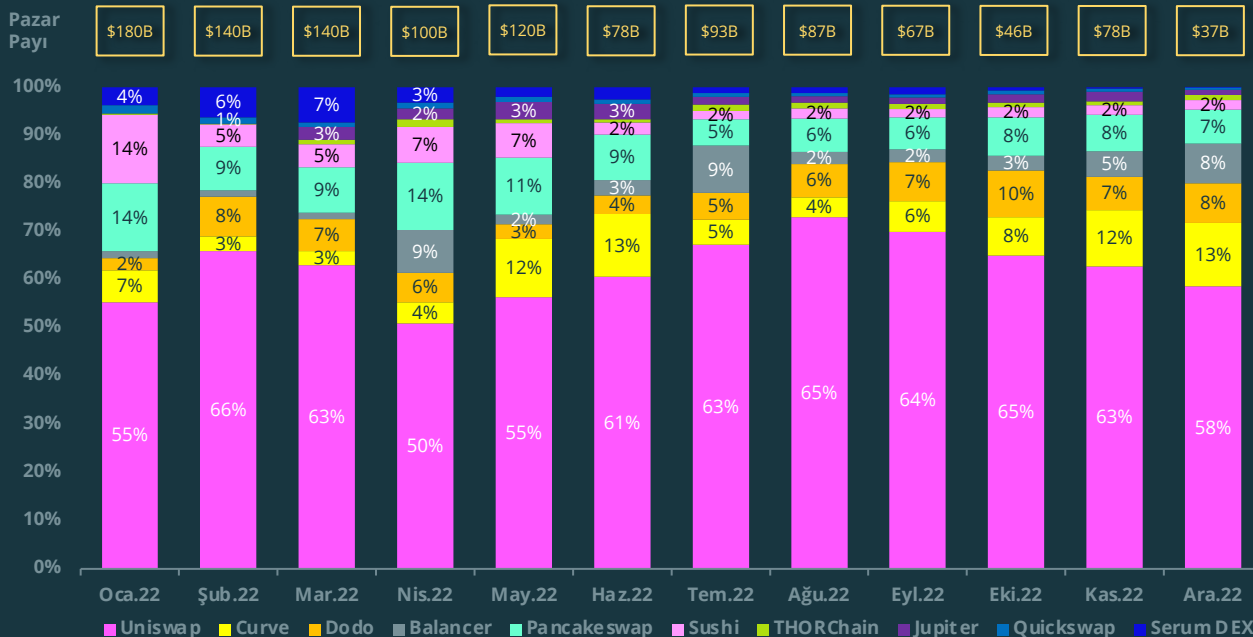
Kullanıcılar ya **'kripto kişiliklerine'** ya da **'düzenlenmiş borsalara'** yöneliyor. Binance CZ tarafından yönetiliyor ve Huobi, Aralık ayı sonunda Justin Sun tarafından satın alındı. Coinbase, ABD'de düzenlenirken, Crypto.com İngiltere'de düzenleniyor.

2022'de En Büyük 10 Merkezless Borsa (DEX)

Curve 4. çeyreğin en çok kazananı oldu. Bu bir dip sinyali mi?

En Büyük 10 DEX'in İşlem Hacmi Dağılımı (2022)

Toplam İşlem Hacmi (Trilyon Dolar)

-14.6%

En Büyük 10 DEX'in İşlem Hacminde 3. Çeyrek ile 4. Çeyrek Arasında Yaşanan Düşüş

En büyük 10 DEX, 2022'nin 3. çeyreğinde toplam **160,7 milyar dolar spot işlem hacmi kaydederek aylık ortalama 54 milyar dolara ulaştı**. Bunlar 2021 öncesinden beri görülmeyen hacimler.

Curve, 4. çeyrekte DEX'ler arasında en çok kazanan oldu ve piyasa katılımcılarının tamamı stabilcoin'lere geçtiği için Aralık ayı sonunda **piyasa hakimiyeti %6'dan %13'e çıktı**.

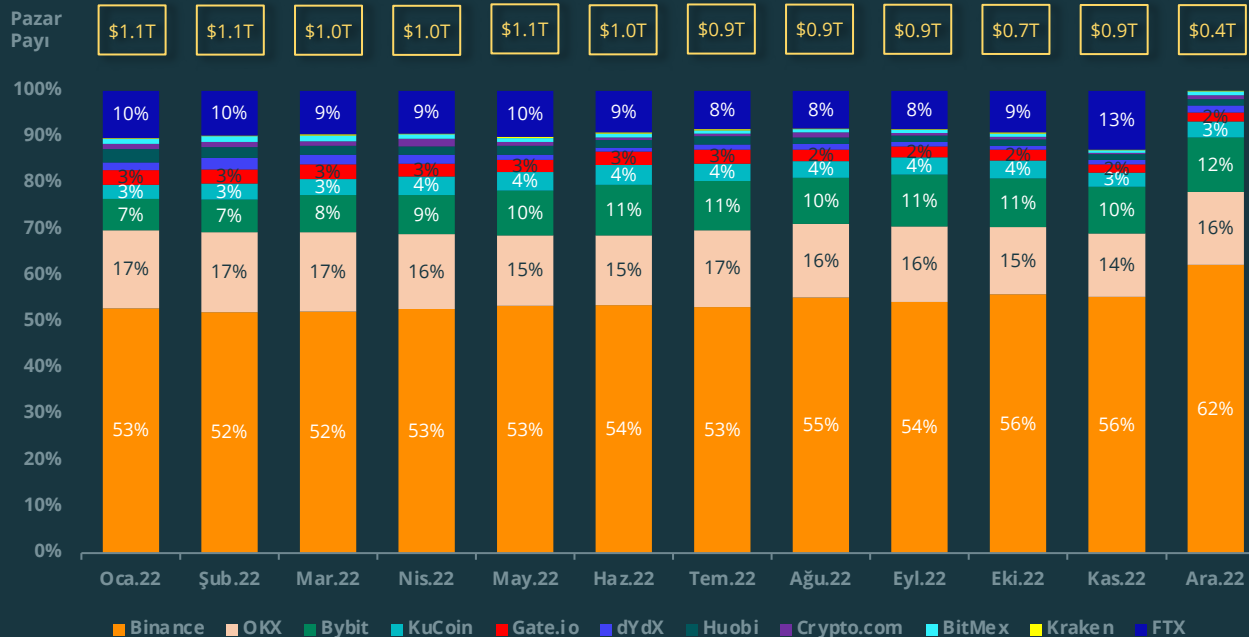
Ayrıca Curve'nin piyasa hakimiyetinde benzer bir artış, Terra ekosisteminin çöküşünden sonra Haziran ayında da meydana gelmiş ve o dönemde yerel dip seviyesine işaret etmişti. **Belki de bu başka bir dip sinyali olabilir**.

2022 Türev Borsaları – Sürekli Swap İşlemleri Hacimleri

OKX ve Bybit kayda değer kazançlar elde etse de lider Binance oldu

Aylık Toplam Sürekli İşlem Hacmi Hakimiyeti (2022)

Toplam İşlem Hacmi (Trilyon Dolar)

-%31.2

En Büyük 10 Sürekli Swap İşlemlerinin Hacminde 3. Çeyrek ile 4. Çeyrek Arasında Yaşanan Düşüş

Piyasadaki kötü gidişat nedeniyle **sürekli vadeli işlemlerin hacminde spot işlemlere kıyasla daha da keskin bir düşüş görüldü**. Sürekli swap işlemleri, aktif yatırımcıların favorilerinden biri. Ancak likiditeyle birlikte ilgi de azaldı.

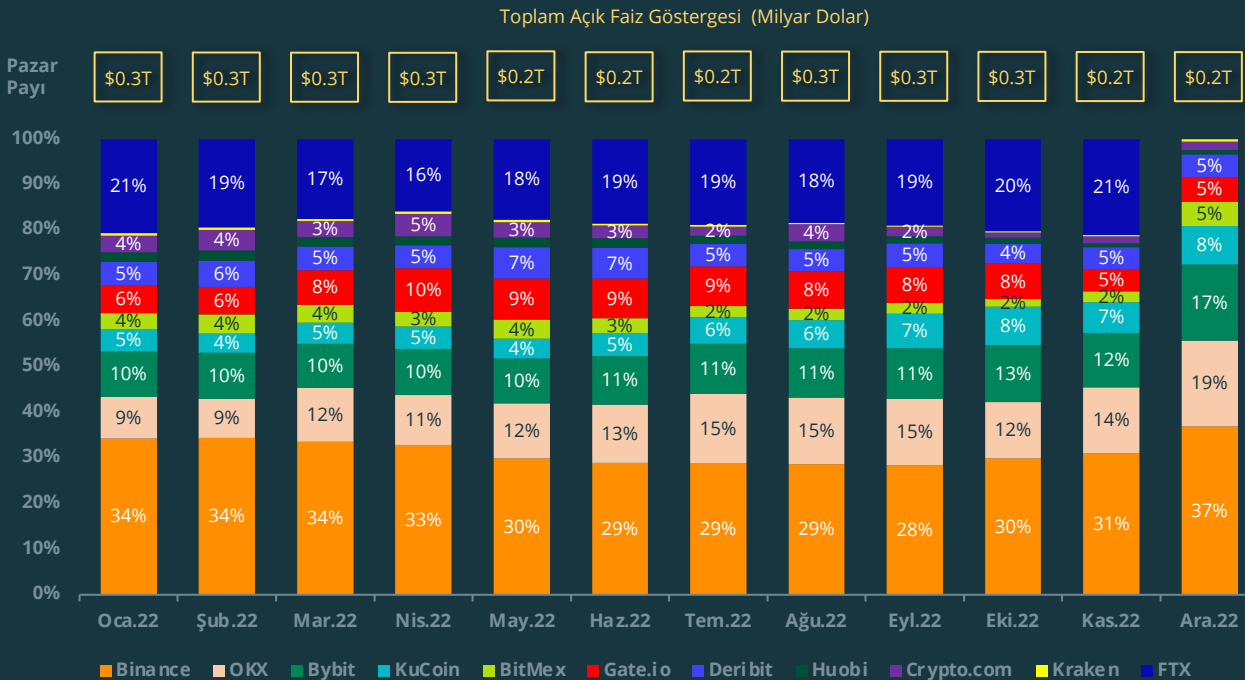
Borsalar arasındaki **göreceli pazar payı ve pazar pozisyonları yıl boyunca büyük ölçüde aynı kaldı**. Ancak, FTX'in ölümünden sonra işler önemli ölçüde değişti. **Binance, FTX'ten gelen swap işlemlerinin hacminin çoğunu elde etti**. FTX'in en büyük üçüncü oyuncu olduğu düşünüldüğünde, bu kazanç önemlidir.

Binance şu anda **sürekli swap işlemleri piyasasının %62'sini kontrol ediyor** ki bu da Binance'in şimdiki kadarki en büyük payı.

2022'de Türev Borsaları - Aylık Toplam Açık Faiz Göstergesi

Açık faiz göstergesi FTX borsasından Binance, OKX ve Bybit'e taşındı

Aylık Toplam Açık Faiz Göstergesi Pazar Payı (2022)

-11.3%

Top 10 Aylık En İyi Açık Faiz Göstergesinde 3. Çeyrekte 4. Çeyreğe Yaşanan Düşüş

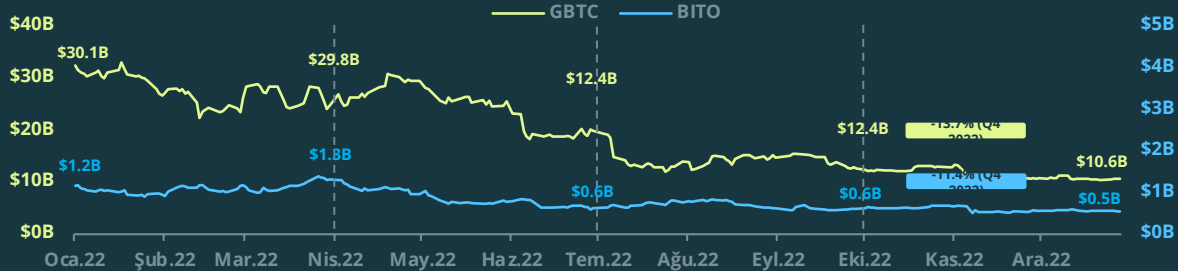
En büyük 10 türev borsasındaki açık faiz göstergesi (OI) **2022'nin 4. çeyreğinde toplam 0,70 trilyon dolar** olarak kaydedildi ve bu miktar, **3. çeyrekteki 0,78 trilyon dolara** kıyasla hafif bir düşüşe işaret ediyor. Genel olarak, 2022 yılında açık faiz göstergesinde yavaş ve keskin bir düşüş yaşandı.

FTX, açık faiz göstergesinde pazar payının beşte birine sahipti ve bu büyük ölçüde diğer türev borsalara taşındı. Bu durum **Binance, OKX ve Bybit** gibi borsalarda açık faiz göstergelerinde artışa yol açtı. Diğer borsalar için nispeten bir şey değişmedi.

2022'de GBTC ve \$BITO'nun Performansı

Kardeş şirketi Genesis'teki krizin ortasında GBTC iskontosu genişlemeye devam ediyor ve tasfiye korkusu yaratıyor

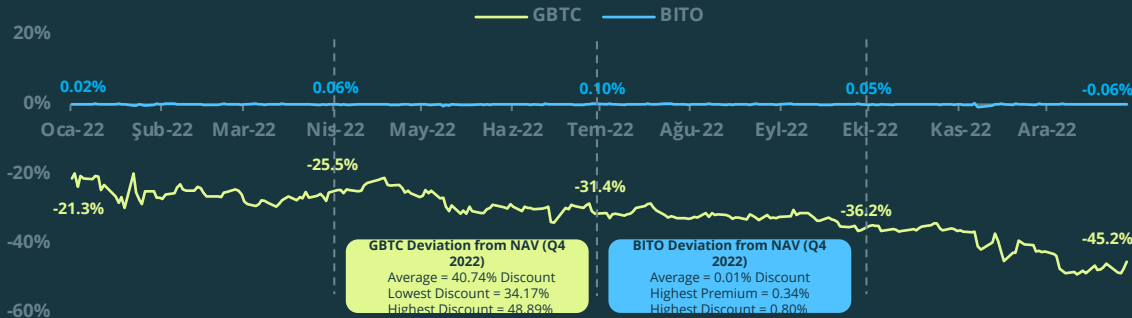
GBTC ve BITO'nun Yönetimi Altındaki Toplam Varlıklar (AUM) (2022)

Hem BITO hem de GBTC'nin AUM'u büyük ölçüde piyasaya paralel olarak gerilemiştir. GBTC'nin AUM'u 2022'de **%67,1'lik bir düşüş** yaşarken, BITO ise aynı süreçte **%52,7'lik bir düşüş** yaşadı.

GBTC'nin bir spot Bitcoin ETF başvurusunun tekrar tekrar reddedilmesi üzerine SEC'e dava açma konusunda yavaş kaldı. SEC'in trust'ı bir ETF'ye dönüştürme kararı, son olaylar göz önüne alındığında DCG için bulunmaz bir nimet olabilir.

GBTC & BITO Net Varlık Değerinin (NAV) Prim/İskontosu (2022)

Potansiyel yatırımcılar Genesis'in ana şirketinin ödeme gücü konusunda endişelendikçe GBTC'nin NAV iskontosu genişlemeye devam ediyor. Bir noktada, NAV iskontosu Aralık ayında **%49'a ulaştı**. Bitcoin'in Grayscale'den geri alınıp alınamayacağı konusunda her zaman sorunlar vardı, ancak şimdi **iki şirket arasındaki varlıkların karışması ve Genesis/DCG'nin pervasızca borç vermesi nedeniyle daha da büyük endişeler var.**

Güven Puanı 3.0 - Rezerv Kanıtı

Rezerv kanıtları, kripto para piyasasındaki şeffaflığı artırıyor ve yatırımcılara fikir veriyor

2022 yılı boyunca edindiğimiz tecrübelerle Güven Puanını bir kez daha güncelliyoruz.

Güven Puanı, artık borsaları rezerv kanıtı verileri ve rezerv denetimlerini göz önünde bulundurarak sıralıyor.

Bu konu hakkında daha fazlasını öğrenmek için hazırladığımız [blog gönderisine](#) göz atabilirsiniz.

Top Crypto Exchanges Ranked by Trust Score

As of today, we track 571 crypto exchanges with a total 24h trading volume of \$69.1 Billion, a -33.39% change in the last 24 hours. Currently, the 3 largest crypto exchanges are Binance, OKX, and KuCoin. Total tracked crypto exchange reserves currently stands at \$83.8 Billion

All Countries

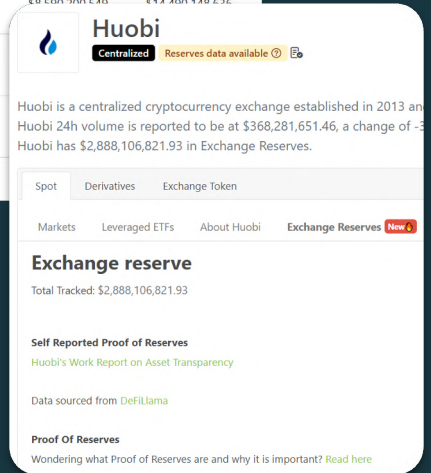
#	Exchange	Trust Score	Reserves Data	24h Volume (Normalized)	24h Volume
1	 Binance Centralized	10	Available		\$9,500,700,640
2	 OKX Centralized	10	Available		\$14,400,149,630
3	 KuCoin Centralized	10	Available		
4	 Bybit Centralized	10	Available		

1. Aşama - Rezerv Verileri

- Rezerv Verileri (sahip olunan)
- Denetimler (rezervlere ilişkin)

2. Aşama - Yükümlülükler [WIP, Q4 2023]

- Yükümlülükler (borçlar/kullanıcı fonları)
- Öz-tespit mekanizmaları

The screenshot shows the Huobi website's 'Exchange Reserves' page. It features the Huobi logo, a 'Centralized' badge, and a 'Reserves data available' badge. The page text states: 'Huobi is a centralized cryptocurrency exchange established in 2013 and Huobi 24h volume is reported to be at \$368,281,651.46, a change of -33.39% in the last 24 hours. Huobi has \$2,888,106,821.93 in Exchange Reserves.' Below this, there are tabs for 'Spot', 'Derivatives', and 'Exchange Token'. The 'Exchange Reserves' tab is selected, showing 'Total Tracked: \$2,888,106,821.93'. There is also a section for 'Self Reported Proof of Reserves' with a link to 'Huobi's Work Report on Asset Transparency' and 'Data sourced from DeFiLlama'. At the bottom, there is a 'Proof Of Reserves' section with a link to 'Wondering what Proof of Reserves are and why it is important? Read here'.

[Veri Kaynağı: GeckoTerminal + DeFiLlama](#)

BİZİ TAKİP EDİN

BTCHABER

BİZİ TAKİP EDİN

BTCHABER

BTCHaber.com, CoinGecko'nun Türkiye'deki resmi iş ortağıdır.

**HEPSİ BU KADAR OKUDUĞUNUZ İÇİN
TEŞEKKÜRLER**